
Sjóvá-Almennar tryggingar hf.

Ársreikningur samstæðunnar árið 2018

SJÓVÁ

Efnisyfirlit

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra	3
Áritun óháðs endurskoðanda	5
Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu	9
Efnahagsreikningur	10
Eiginfjárfirlit	11
Sjóðstreymisyfirlit	12
Skýringar	13
Óendurskoðuð fylgiskjöl	
Ársfjórðungayfirlit	42
Stjórnarháttayfirlýsing	43
Ófjárhagslegar upplýsingar	50
Viðauki við skýringu 24	53
Selected Financial Information	54

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Samstæðuársreikningur Sjóvá-Almennra trygginga hf. („félagið“ eða „Sjóvá“) fyrir árið 2018 er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu. Aðalstarfsemi félagsins felst í váttryggingarekstri og fjárfestingum. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma ársreikning félagsins og dótturfélaga þess, Sjóvá-Almennra líftrygginga hf., Keira 1 ehf., sem slitið var 31. mars 2018 og Sjóvá Forvarnahússins ehf., sem vísað er til í heild sinni sem „samstæðunnar“.

Rekstur og fjárhagsleg staða 2018

Samkvæmt rekstrarreikningi og yfirliti um heildarafkomu nam hagnaður ársins 652 millj. kr. (2017: 1.746). Eignir samstæðunnar samkvæmt efnahagsreikningi námu 44.195 millj. kr. (2017: 43.365), skuldir 30.368 millj. kr. (2017: 28.159) og eigið fé 13.827 millj. kr. (2017: 15.206). Eiginfjárlutfall samstæðunnar var 31,3% í árslok (2017: 35,1%), gjaldþolshlutfall nam 1,56 í árslok (2017: 1,64) fyrir arðgreiðslu en 1,49 (2017: 1,48) eftir áætlaða arðgreiðslu. Meðalfjöldi ársverka var 182 (2017: 178).

Á árinu 2018 hélt váttryggingareksturinn áfram að styrkjast og var samsett hlutfall 97,4% samanborið við 99,4% árið áður. Eigin iðgjöld jukust áfram umfram eigin tjón og kostnaðarhlutfallið lækkaði um 1,3 prósentustig á árinu.

Stjórn félagsins leggur til að á árinu 2019 verði arður 0,47 kr. á hlut eða um 650 millj. kr. greiddur til hluthafa. Að öðru leyti er vísað í eiginfjárlit ársreikningsins um ráðstöfun hagnaðar ársins.

Samþykktir og hlutafé

Stjórn félagsins er skipuð fimm mönnum og tveimur varamönnum. Aðalfundur félagsins kýs stjórn og skal kjörtímabil hennar vera til næsta aðalfundar.

Stjórnarkjör skal fara fram sem hlutfallskosning milli einstaklinga. Fyrstu fjögur stjórnarsætin skulu skipa þeir tveir karlar og þær tvær konur sem fá flest atkvæði við kjörið. Sá einstaklingur, karl eða kona, sem næst kemur á eftir fyrrgreindum fjórum stjórnarmönnum að atkvæðamagni, skal teljast réttkjörinn sem fimmti stjórnarmaðurinn. Skulu varastjórnarsætin skipa sá karl og sú kona sem fá flest atkvæði við kjörið. Félagið uppfyllir kröfur um kynjahlutfall í stjórn en hana skipa tvær konur og þrjár karlar.

Samþykki hluthafafundar þarf til hækkunar hlutafjár og þarf til sama magn atkvæða og til breytinga á samþykktum. Verði hlutafé félagsins hækkað skulu hluthafar hafa forgangsrétt að öllum nýjum hlutum í hlutfalli við skrásetta hlutafjáreign sína eins og kveðið er á um í lögum á hverjum tíma. Hluthafafundur einn getur ákveðið lækun hlutafjár og þarf til þess sama magn atkvæða og til breytinga á samþykktum félagsins.

Á aðalfundi félagsins 15. mars 2018 var samþykkt heimild til stjórnar til kaupa eigin bréfa með framkvæmd endurkaupaáætlunar. Stjórn félagsins tók á grundvelli fyrrgreindrar heimildar ákvörðum um kaup á eigin hlutum. Endurkaupin máttu að hámarki nema 142 millj. hlutum. Félagið keypti 36 millj. eigin hluti á tímabilinu fyrir 535 millj. kr.

Á aðalfundinum var einnig samþykkt að lækka hlutafé félagsins um 65 millj. hluti til jöfnunar eigin hluta á grundvelli ákvæða laga nr. 2/1995 um hlutafélög. Hlutafé félagsins lækkaði þar með úr 1.490 millj. kr. í 1.425 millj. kr. Keypt eigin bréf eftir hlutafjárþækkunina eru 36 millj. að nafnverði. Hlutafé í efnahagsreikningi er því 1.389 millj. kr. Kaupum samkvæmt endurkaupaáætlun lauk 8. nóvember þegar Sjóvá átti 2,5% af útgefnum hlutum í félaginu. Kaup Sjóvá á eigin bréfum eru í samræmi við eiginfjárstefnu félagsins.

Skráð hlutafé félagsins nam í árslok 1.425 millj. kr., þar af námu eigin hlutir að nafnverði 36 millj. kr. Hlutafé félagsins er í einum flokki sem skráður er á Nasdaq Iceland. Allir hlutir njóta sömu réttinda.

Í árslok 2018 voru hluthafar 988 en þeir voru 1.077 í ársbyrjun og fækkaði því um 89 á árinu. Tíu stærstu hluthafar í árslok og hlutfallsleg eign þeirra er eftirfarandi:

	Eignar- hluti
SVN eignafélag ehf.	13,62%
Gildi - lífeyrissjóður	9,60%
Snæból ehf.	9,47%
Frjálsi lífeyrissjóðurinn	9,42%
Lífeyrissjóður starfsmanna ríkissins A, B, S-deildir	8,70%
Lífeyrissjóður verslunarmanna	5,76%
CF Miton UK Multi Cap Income	4,73%
Global Macro Absolute Return A	4,41%
Birta lífeyrissjóður	3,45%
EGG ehf.	2,84%

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra frh.:

Stjórnarhættir

Stjórn Sjóváar hefur sett sér starfsreglur og er þar leitast við að fylgja „Leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja“ útgefnum af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq Iceland og Samtökum atvinnulífsins. Félagið fylgir leiðbeiningum í meginatriðum en þó hefur félagið ekki uppfyllt kröfur þess efnis að hluthafar geti tekið þátt í hluthafafundum rafrænt að hluta til eða öllu leyti þar sem samsetning hluthafahópsins og stærð og umfang starfsemi félagsins gefur ekki tilefni til þess. Helstu þættir í árangursmati stjórnar eru tíundaðir í stjórnarháttayfirlýsingu. Í samræmi við ofangreindar leiðbeiningar um góða stjórnarhætti og lög um ársreikninga hefur stjórn félagsins útbúið stjórnarháttayfirlýsingu sem fylgir með ársreikningnum og er birt á ársskýrsluvef félagsins.

Annað

Í endurtryggingasamningum eigna-, bifreiða-, hópslysa-, líf- og heilsutrygginga auk hluta ábyrgðartrygginga er ákvæði um að báðir aðilar geti sagt samningum upp ef veruleg breyting verður á eignarhaldi eða yferráðum mótaðilans.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Ófjárhagslegar upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að leggja mat á þróun, umfang, stöðu og áhrif félagsins í tengslum við umhverfis-, félags- og starfsmannamál, sem og stefnu félagsins í mannréttindamálum, mútu-, og spillingamálum, eru birtar í viðauka.

Yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju er það álit okkar að samstæðuársreikningur Sjóvá-Almennra trygginga hf. gefi glögga mynd af rekstrarafkomu samstæðunnar á árinu 2018, eignum, skuldum og fjárhagsstöðu hennar þann 31. desember 2018. Jafnframt er það álit okkar að samstæðureikningurinn og skýrsla stjórnar og forstjóra geymi glögg yfirlit um þróun og árangur í rekstri samstæðunnar, stöðu hennar í árslok og lýsi helstu áhættuþáttum sem samstæðan býr við. Frekari upplýsingar sem tengjast áhættustýringu má finna í skýringum 27 - 34 í ársreikningnum.

Stjórn og forstjóri Sjóváar hafa í dag farið yfir samstæðuársreikning félagsins fyrir árið 2018 og staðfesta hann með undirritun sinni. Stjórn og forstjóri leggja til við aðalfund félagsins að samþykkja ársreikninginn.

Reykjavík, 15. febrúar 2019

Í stjórn:

Erna Gísladóttir
Tómas Kristjánsson
Heimir V. Haraldsson
Hjördís E. Harðardóttir
Ingi Jóhann Guðmundsson

Forstjóri:

Hermann Björnsson

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og hluthafa Sjóvá-Almennra trygginga hf.

Áritun um endurskoðun samstæðuársreikningsins

Álit

Við höfum endurskoðað samstæðuársreikning Sjóvá-Almennra trygginga hf. („samstæðan“) fyrir árið 2018. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning og yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, eiginfjáryfirlit, sjóðstremisýfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu samstæðunnar 31. desember 2018 og afkomu samstæðunnar og breytingu á handbæru fé á árinu 2018, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur sem koma fram í íslenskum lögum og reglum um ársreikninga skráðra félaga.

Grundvöllur álits

Við endurskoðuðum í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er lýst frekar í kaflanum *Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun samstæðuársreikningsins* í árituninni. Við erum óháð samstæðunni í samræmi við alþjóðlegar siðareglur fyrir endurskoðendur, *International Ethics Standards Board for Accountants Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code)* og siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum uppfyllt aðrar siðferðisskyldur okkar í samræmi við þær reglur og *IESBA Code*. Við teljum að við höfum aflað nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna til að byggja álit okkar á.

Lykilþættir endurskoðunar

Lykilþættir endurskoðunar eru þeir þættir, sem samkvæmt faglegu mati okkar, höfðu mest vægi við endurskoðun samstæðuársreikningsins. Við gefum ekki sérstakt álit á einstökum lykilþáttum en tókum á þeim við endurskoðun á samstæðuársreikningnum í heild og við ákvörðun um álit okkar á honum.

Lykilþáttur

Viðbrögð í endurskoðuninni

Mat tjónaskuldar

Tjónaskuld nam 17.506 milljónum króna í árslok 2018 og er hún 58% skulda samstæðunnar. Tjónaskuld er skuldbinding vegna tilkynntra og orðinna en ótilkynntra tjóna. Vísað er til skýringar 39 um reikningsskilaaðferðir og skýringar 24 um fjárhagsupplýsingar.

Mat stjórnenda á áætluðum óuppgerðum tjónum, hvort sem þau hafa verið tilkynnt samstæðunni eða ekki, er lykilþáttur við endurskoðun vegna hárrar eðlislægrar áhættu við mat á væntum framtíðargreiðslum vegna orðinna tjóna. Það getur tekið nokkur ár að gera upp tjón og endanlegur kostnaður getur ráðist af þáttum sem eru óþekktir í árslok 2018 eða er ekki á færi samstæðunnar að stjórna. Mat tjóna sem hafa orðið, en hafa ekki verið tilkynnt til samstæðunnar, eru háð mestri óvissu.

Endurskoðunaraðgerðir okkar miðuðu að því að leggja mat á þær forsendur sem stjórnendur nota við útreikning á tjónaskuld samstæðunnar. Í þeirri vinnu fólst meðal annars:

- Mat og prófanir á völdum eftirlitsþáttum með aðskilnaði starfa við skráningu tjóna, ákvörðun um bótaskyldu og greiðslu tjónabóta, ásamt eftirliti stjórnenda með greiðslu tjónabóta.
- Mat á virkni upplýsingakerfis sem notað er við tjónaskráningu og flutningi upplýsinga milli tjónakerfis og fjárhagskerfis.
- Úrtaksprófanir á óuppgerðum tilkynntum tjónum í árslok til að staðfesta tilvist og að mat tjónsins sé viðeigandi, ásamt því að staðfesta réttmæti greiðslna á tjónum.
- Staðfesting á heild og nákvæmni gagna sem notuð eru við útreikning á tjónaskuld.
- Aðstoð tryggingastærðfræðinga KPMG við sjálfstæðan útreikning á tjónaskuldinni, ásamt mati á aðferðum og forsendum stjórnenda samstæðunnar við mat tjónaskuldarinnar og hvort bókfærð fjárhæð hennar sé viðeigandi.

Áritun óháðs endurskoðanda

Tilvist og mat á verðbréfum	
<p>Bókfært verð verðbréfa nam 35.240 milljónum króna og er 80% af bókfærðum eignum samstæðunnar í árslok 2018. Vísað er til skýringar 39 um reikningssskilaaðferðir og skýringa 17 og 18 um fjárhagsupplýsingar.</p> <p>Samstæðan á og stjórnar safni verðbréfa til að mæta skuldbindingum vegna ógreiddra tjóna. Samstæðan setur sér fjárfestingastefnu þar sem meðal annars er fjallað um samsetningu verðbréfa og hversu mikla áhættu heimilt er að taka. Verðbréfin eru að jafnaði í vörslu banka. Þar sem verðbréf eru verulegur hluti af eignum samstæðunnar þá er það lykilþáttur í endurskoðun okkar að staðfesta að verðbréfin séu til og í eigu samstæðunnar.</p> <p>Verðbréfin eru færð á gangvirði og er meirihluti þeirra skráður á virkum markaði og hægt að nálgast upplýsingar um markaðsvirði bréfanna. Nokkur óvissa getur verið um matið, sérstaklega á skráðum verðbréfum þegar viðskipti eru strjál og á óskráðum verðbréfum, þar sem stjórnendur þurfa að gefa sér forsendur um ýmsa þætti sem hafa áhrif á matið. Þess vegna er mat verðbréfa lykilþáttur í endurskoðun okkar.</p>	<p>Endurskoðunaraðgerðir okkar miðuðu að því að staðfesta eignarhald samstæðunnar á verðbréfum í árslok og leggja mat á forsendur sem stjórnendur nota við útreikning á verðmæti þeirra. Í þeirri vinnu fólst meðal annars að:</p> <ul style="list-style-type: none">• Staðfesta tilvist og eignarhald verðbréfa í árslok með utanaðkomandi staðfestingum.• Staðfesta gengi á meirihluta skráðra verðbréfa með aðstoð gagnaveitna og upplýsingum frá sjóðstjórum óskráðra verðbréfasjóða.• Meta aðferðir og útreikninga stjórnenda samstæðunnar á verðmæti óskráðra verðbréfa með aðstoð verðmats-sérfræðinga okkar.• Staðfesta með aðstoð verðmats sérfræðinga að fjáreignir flokkist rétt í gangvirðisstig í skýringu 17.

Aðrar upplýsingar í ársskýrslu

Stjórn og forstjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar eru ársskýrsla að undanskildum samstæðuársreikningi og áritun okkar á hann. Álit okkar á samstæðuársreikningnum nær ekki til annarra upplýsinga og við staðfestum þær ekki á neinn hátt.

Í tengslum við endurskoðun okkar á samstæðuársreikningnum ber okkur að lesa aðrar upplýsingar í ársskýrslu þegar þær liggja fyrir og meta hvort þær séu í verulegu ósamræmi við samstæðuársreikninginn eða aðra þekkingu sem við höfum aflað okkur við endurskoðunina eða virðast verulega rangar. Ef við, á grundvelli vinnu okkar, ályktum að verulegar rangfærslur séu í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Ársskýrslan liggur ekki fyrir við áritun okkar á samstæðuársreikninginn en við munum fá hana afhenta til yfirferðar áður en hún verður gefin út.

Ábyrgð stjórnar og forstjóra á samstæðuársreikningnum

Stjórn og forstjóri eru ábyrg fyrir gerð og glöggri framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningssskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur sem koma fram í íslenskum lögum og reglum um ársreikninga skráðra félaga og fyrir því innra eftirliti sem þau telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram samstæðuársreikning sem er án verulegra anmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð samstæðuársreikningsins ber stjórn og forstjóra að leggja mat á rekstrarhæfi samstæðunnar og upplýsa, eftir því sem við á, um þætti er varða rekstrarhæfi og miða grundvöll reikningssskilanna við áframhaldandi rekstrarhæfi, nema þau ætli annað hvort að leysa samstæðuna upp eða hætta starfsemi hennar, eða hafa engan annan raunhæfan kost en að gera það.

Stjórn og forstjóri skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun samstæðuársreikningsins

Markmið okkar eru að öðlast hæfilega vissu um hvort samstæðuársreikningurinn í heild sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, og að gefa út áritun endurskoðanda sem inniheldur álit okkar. Í hæfilegri vissu felst áreiðanleiki en ekki trygging fyrir því að endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni alltaf leiða í ljós verulega annmarka ef þeir eru fyrir hendi. Annmarkar geta komið fram vegna sviksemi eða mistaka og eru taldir verulegir ef þeir einir og sér eða samanlagt gætu haft áhrif á efnahagslegar ákvarðanir sem notendur samstæðuársreikningsins taka á grundvelli hans.

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla beitum við ávallt faglegri dómgreind og viðhöfum faglega gagnrýni. Að auki:

- Greinum við og metum hættu á verulegri skekkju í samstæðuársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, fölsun, að einhverju sé viljandi sleppt, villandi framsetningu eða að farið sé framhjá innra eftirliti.
- Öflum við skilnings á innra eftirliti, sem varðar endurskoðunina, til að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til að veita álit á virkni innra eftirlits samstæðunnar.
- Metum við hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda og tengdar skýringar séu viðeigandi.
- Ályktum við um hvort notkun stjórnar og forstjóra á forsendu reikningsskilanna um rekstrarhæfi sé viðeigandi og metum, á grundvelli endurskoðunarinnar, hvort aðstæður séu til staðar sem valdið gætu verulegum vafa um rekstrarhæfi samstæðunnar. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur, í áritun okkar, að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum samstæðuársreikningsins eða, ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi, að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Samt sem áður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni gert samstæðuna órekstrarhæfa.
- Metum við framsetningu, uppbyggingu og innihald samstæðuársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum, og hvort samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum.
- Öflum við nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna varðandi fjárhagslegar upplýsingar eininga innan samstæðunnar til að geta gefið álit á samstæðuársreikningnum. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, eftirliti og framkvæmd endurskoðunar samstæðunnar og berum óskipta ábyrgð á áritun okkar.

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningar endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp kunna að koma í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Við lýsum því einnig yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur siðareglna um óhæði og upplýsum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega talist hafa áhrif á óhæði okkar og þegar við á, til hvaða varnaraðgerða við höfum gripið.

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, leggjum við mat á hvaða þættir höfðu mesta þýðingu við endurskoðun samstæðuársreikningsins og eru því lykilþættir endurskoðunarinnar. Við lýsum þessum þáttum í áritun okkar nema lög og reglur útiloki að upplýst sé um þá eða, við einstakar mjög sjaldgæfar kringumstæður, þegar við metum að ekki skuli upplýsa um lykilþátt þar sem neikvæðar afleiðingar þess eru taldar vega þyngra en almennir hagsmunir af birtingu slíkra upplýsinga.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

Staðfesting vegna annarra ákvæða laga

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir þessum samstæðuársreikningi eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Sigríður Soffía Sigurðardóttir, endurskoðandi, ber ábyrgð á endurskoðun samstæðuársreikningsins og þessari áritun.

Reykjavík, 15. febrúar 2019

KPMG ehf.

Sigríður Soffía Sigurðardóttir
Sæmundur Valdimarsson

Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu ársins 2018

	Skýr.	2018	2017
Iðgjöld ársins		18.165.133	16.383.473
Hluti endurtryggjenda í iðgjöldum ársins		(946.910)	(844.507)
Eigin iðgjöld	6	<u>17.218.223</u>	<u>15.538.966</u>
Fjármunatekjur		585.699	589.021
Gangvirðisbreytingar fjáreigna		233.480	1.674.967
Fjárfestingatekjur	7	<u>819.180</u>	<u>2.263.988</u>
Umboðslaun		105.490	72.976
Aðrar tekjur		<u>105.490</u>	<u>72.976</u>
Heildartekjur		<u>18.142.892</u>	<u>17.875.930</u>
Tjón ársins		(14.085.477)	(12.160.392)
Hluti endurtryggjenda í tjónum ársins		998.126	258.909
Eigin tjón	8	<u>(13.087.351)</u>	<u>(11.901.483)</u>
Rekstrarkostnaður	9	<u>(4.103.345)</u>	<u>(3.888.979)</u>
Heildargjöld		<u>(17.190.696)</u>	<u>(15.790.462)</u>
Hagnaður fyrir tekjuskatt		952.196	2.085.468
Tekjuskattur	12	<u>(300.327)</u>	<u>(339.487)</u>
Hagnaður og heildarhagnaður ársins		<u>651.869</u>	<u>1.745.982</u>
Hluthafar móðurfélagsins		651.869	1.745.982
Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut	13	<u>0,46</u>	<u>1,19</u>

Skýringar á blaðsíðum 13 til 41 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningnum.

Efnahagsreikningur 31. desember 2018

	Skýr.	2018	2017
Eignir			
Rekstrarfjármunir	14	478.355	522.154
Viðskiptavild	15	243.578	243.578
Óefnislegar eignir	16	2.833	18.172
Skatteign	25	7.711	18.047
Verðbréf	17-18	31.349.127	32.006.416
Fjárfestingar með fjárfestingaáhættu líftryggingataka	19	3.890.892	4.029.728
Endurtryggingaeignir	20	1.494.644	792.033
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	21	5.415.646	4.783.993
Handbært fé		1.312.710	950.835
Eignir samtals		44.195.496	43.364.955
 Eigið fé			
Hlutfé	22	1.389.197	1.424.817
Yfirverðsreikningur hlutfjár	22	7.038.993	7.538.456
Bundið eigið fé	22	1.204.987	1.283.508
Óráðstafað eigið fé		4.193.914	4.959.582
Eigið fé samtals		13.827.091	15.206.363
 Skuldir			
Vátryggingaskuld	24	24.738.324	22.469.447
Líftryggingaskuld með fjárfestingaáhættu líftryggingataka	19	3.890.892	4.029.728
Skattur til greiðslu		289.991	346.843
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	26	1.449.197	1.312.573
Skuldir samtals		30.368.405	28.158.592
Eigið fé og skuldir samtals		44.195.496	43.364.955

Skýringar á blaðsíðum 13 til 41 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningnum.

Eiginfjáryfirlit árið 2018

	Skýr.	Hlutfé	Yfirverðs- reikningur hlutfjár	Bundið eigið fé	Óráðstafað eigið fé	Eigið fé samtals
Eigið fé 1.1.2018	22	1.424.817	7.538.456	1.283.508	4.959.582	15.206.363
Arður 1,05 kr. á hlut		0	0	0	(1.496.058)	(1.496.058)
Kaup á eigin bréfum		(35.620)	(499.463)	0	0	(535.083)
Hagnaður og heildarhagnaður ársins		0	0	0	651.869	651.869
Bundið eigið fé vegna verðbréfa		0	0	(80.541)	80.541	0
Bundið eigið fé vegna dótturfélaga		0	0	2.020	(2.020)	0
Eigið fé 31.12.2018		<u>1.389.197</u>	<u>7.038.993</u>	<u>1.204.987</u>	<u>4.193.914</u>	<u>13.827.091</u>
Eigið fé 1.1.2017	22	1.505.401	8.857.643	995.328	6.095.568	17.453.940
Arður 1,75 kr. á hlut		0	0	0	(2.593.788)	(2.593.788)
Kaup á eigin bréfum		(80.584)	(1.319.187)	0	0	(1.399.771)
Hagnaður og heildarhagnaður ársins		0	0	0	1.745.982	1.745.982
Bundið eigið fé vegna verðbréfa		0	0	225.775	(225.775)	0
Bundið eigið fé vegna dótturfélaga		0	0	62.405	(62.405)	0
Eigið fé 31.12.2017		<u>1.424.817</u>	<u>7.538.456</u>	<u>1.283.508</u>	<u>4.959.582</u>	<u>15.206.363</u>

Skýringar á blaðsíðum 13 til 41 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningnum.

Sjóðstreymisýfirlit ársins 2018

	Skýr.	2018	2017	
Rekstrarhreyfingar:				
Hagnaður og heildarhagnaður ársins		651.869	1.745.982	
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á handbært fé:				
Fjármunatekjur í rekstri	(565.155)	(608.228)
Gangvirðisbreyting fjáreigna	(233.480)	(1.674.967)
Afskriftir rekstrarfjármuna	14	73.383		87.557
Afskriftir óefnislegra eigna	16	16.263		27.845
Sölutap rekstrarfjármuna	14	1.617		2.346
		(55.503)		(419.465)
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum:				
Verðbréf, breyting		101.451		1.810.738
Skatteign, breyting		10.336	(5.024)
Endurtryggingaeignir, breyting	(702.611)		5.881
Viðskiptakröfur, breyting	(631.654)	(445.039)
Vátryggingaskuld, breyting		2.268.877		1.581.768
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir, breyting		426.615		315.490
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum		1.473.015		3.263.814
Innborgaðar fjármunatekjur		1.380.204		1.399.055
Greiddur tekjuskattur og sérstakur fjársýsluskattur	(346.843)	(366.377)
Handbært fé frá rekstri		2.450.873		3.877.027
Fjárfestingahreyfingar:				
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	14	(40.912)	(22.634)
Söluverð rekstrarfjármuna		3.600		8.130
Fjárfestingahreyfingar		(37.312)	(14.504)
Fjármögnunarhreyfingar:				
Greiddur arður til hluthafa		(1.496.058)	(2.593.788)
Kaup á eigin bréfum		(535.083)	(1.399.771)
Fjármögnunarhreyfingar		(2.031.141)	(3.993.559)
Breyting á handbæru fé		382.420	(131.036)
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé		(20.544)		19.207
Handbært fé í ársbyrjun		950.835		1.062.663
Handbært fé í árslok		1.312.710		950.835

Skýringar á blaðsíðum 13 til 41 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningnum.

Skýringar

1. Félagið

Sjóvá-Almennar tryggingar hf. („félagið“ eða „Sjóvá“) er hlutafélag með starfsstöðvar sínar á Íslandi og eru höfuðstöðvar þess í Kringlunni 5 í Reykjavík. Samstæðuársreikningur félagsins fyrir árið 2018 hefur að geyma ársreikning þess og dótturfélaga, sem vísað er til í heild sem „samstæðunnar“. Aðalstarfsemi félagsins felst í váttryggingarekstri og fjárfestingum.

2. Grundvöllur reikningasskilanna

a. Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningsskilastaðlum sé fylgt

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu.

Stjórn Sjóvá-Almennra trygginga hf. staðfesti ársreikninginn þann 15. febrúar 2019.

Yfirlit um mikilvægar reikningsskilaaðferðir samstæðunnar er að finna í skýringu 39.

b. Grundvöllur matsaðferða

Ársreikningur samstæðunnar er gerður á grundvelli kostnaðarverðs, að því undanskildu að verðbréf eru færð á gangvirði.

c. Rekstrarhæfi

Stjórnendur hafa lagt mat á rekstrarhæfi samstæðunnar og telja hana hafa styrk til áframhaldandi starfsemi. Samstæðureikningurinn hefur því verið gerður á grundvelli áframhaldandi starfsemi. Niðurstöður athugunar á greiðsluhæfi félagsins gefa til kynna að félagið hafi yfir að ráða nægu fjármagni til að styðja við áframhaldandi rekstur.

d. Starfrækslugjaldmiðill og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningurinn er birtur í íslenskum krónum, sem er starfrækslugjaldmiðill félagsins. Allar fjárhæðir eru birtar í þúsundum nema annað sé tekið fram.

3. Reikningshaldslegt mat og ákvarðanir

Gerð ársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegar fjárhæðir kunna að verða frábrugðnar þessu mati.

Reglulega er farið yfir mat og forsendur. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því tímabili sem breytingin á sér stað og þeim framtíðartímabilum sem breytingarnar hafa áhrif á.

Stjórnendur hafa gefið sér forsendur og lagt mat á eftirfarandi liði sem hafa veruleg áhrif á reikningsskil samstæðunnar:

Gangvirði fjáreigna, sjá skýringu 17

Váttryggingaskuld, sjá skýringu 24

Mat á gangvirði fjáreigna

IFRS 13 skilgreinir mat á gangvirði. Staðallinn skilgreinir gangvirði sem verð sem fengist við sölu eignar eða yrði greitt við yfirfærslu skuldar í hefðbundnum viðskiptum á matsdegi.

Samkvæmt IAS 39 *Fjármálagerningar: færsla og mat*, er fjáreignum og fjárskuldum skipt í sérstaka flokka. Flokkunin hefur áhrif á hvernig viðeigandi fjármálagerningur er metinn. Þeir flokkar sem fjáreignir og fjárskuldir samstæðunnar tilheyra og matsgrundvöllur þeirra er eftirfarandi:

- Fjáreignir tilgreindar á gangvirði eru færðar á gangvirði gegnum rekstrarreikning.

Skýringar, frh.:

Lykilþættir í óvissu á mati

a. Endanleg fjárhæð tjónabóta

Mat á endanlegri fjárhæð væntra tjónabóta samstæðunnar vegna gerðra tryggingasamninga er mikilvægasta reikningshaldslega mat samstæðunnar. Við mat á skuldbindingunni þarf að taka tillit til margra þátta sem háðir eru óvissu og hafa áhrif á endanlegar tjónagreiðslur. Meðal þessara óvissuþátta eru áætlanir um tjónafjölda, fjárhæð meðaltjóns, ytri aðstæður og þróun verðlags.

b. Ákvörðun á gangvirði fjármálagerninga

Eins og fram hefur komið eru verðbréf samstæðunnar metin á gangvirði í efnahagsreikningi. Skráð gengi er til fyrir meirihluta þessara eigna. Aðferðin við mat á gangvirði óskráðra verðbréfa byggir á viðurkenndum aðferðum.

Mat á gangvirði er gert á ákveðnum tímapunkti, sem tekur mið af markaðsaðstæðum og upplýsingum um viðkomandi fjáreign. Um hlutlægt mat er að ræða sem er háð óvissu, svo sem vaxtaþróun og flökti.

c. Ákvörðun virðisrýrnunar fjáreigna

Niðurfærsluþörf fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er metin. Mat stjórnenda á virðisrýmun byggir á upplýsingum um vænt sjóðsflæði af viðkomandi eign. Við mat á væntu sjóðsflæði, meta stjórnendur fjárhagslega stöðu mótaðila og vænt virði undirliggjandi trygginga. Breytingar á forsendum geta haft áhrif á bókfært virði fjármálagerninga.

Skýringar, frh.:

4. Starfspáttayfirlit

Starfspáttayfirlit er birt eftir eðli rekstrar og byggir það á skipulagi og innri upplýsingagjöf til lykilstjórnenda samstæðunnar. Annars vegar horfa stjórnendur á skiptingu í megin starfspætti en hins vegar er horft á skiptingu eftir flokkum tryggingagreina í skaðatryggingarekstri. Rekstrarafkoma starfspáttar, eignir og skuldir taka til liða sem heyra beint undir ákveðna starfspætti og til þeirra liða sem hægt er að skipta milli starfspáttar á rökrænan hátt.

Fjárfestingatekjur af váttryggingarekstri eru reiknaðar af eigin tjónaskuld viðkomandi greinar. Við útreikning er miðað við væntan líftíma skuldarinnar og ávöxtun ríkisskuldabréfa ásamt því að tekjur af viðskiptakröfum eru færðar á váttryggingarekstur.

Rekstrarstarfspættir

Eftirfarandi þættir eru megin starfspættir í rekstri samstæðunnar:

* **Skaðatryggingar**

* **Líftryggingar**

* **Fjármálastarfsemi og önnur starfsemi** - innifelur auk fjármálastarfseminnar rekstur dótturfélagsins Sjóvá Forvarnahúsið ehf. og aðra starfsemi.

Árið 2018				
Rekstrarstarfspættir	Skaða- tryggingar	Líf- tryggingar	Fjármála- og önnur starfsemi	Samstæða
Iðgjöld ársins	16.312.007	1.853.126	0	18.165.133
Hluti endurtryggjenda í iðgjöldum ársins	(609.534)	(337.377)	0	(946.910)
Fjárfestingatekjur	1.103.709	61.196	(345.725)	819.180
Aðrar tekjur	17.429	88.060	0	105.490
Heildartekjur starfspáttar	16.823.612	1.665.006	(345.725)	18.142.892
Tjón ársins	(13.442.940)	(642.537)	0	(14.085.477)
Hluti endurtryggjenda í tjónum ársins	803.461	194.665	0	998.126
Rekstrarkostnaður	(3.304.887)	(465.290)	(333.167)	(4.103.345)
Rekstrarafkoma starfspáttar	879.246	751.843	(678.893)	952.196
Tekjuskattur				(300.327)
Hagnaður og heildarhagnaður ársins				651.869

Fjárfestingar meðal starfspáttarins skaðatrygginga er 41 millj. kr. og afskriftir 90 millj. kr.

Árið 2017				
Rekstrarstarfspættir	Skaða- tryggingar	Líf- tryggingar	Fjármála- og önnur starfsemi	Samstæða
Iðgjöld ársins	14.648.353	1.735.120	0	16.383.473
Hluti endurtryggjenda í iðgjöldum ársins	(568.697)	(275.809)	0	(844.507)
Fjárfestingatekjur	1.001.194	60.588	1.202.205	2.263.988
Aðrar tekjur	19.681	53.295	0	72.976
Heildartekjur starfspáttar	15.100.530	1.573.195	1.202.205	17.875.930
Tjón ársins	(11.523.085)	(637.307)	0	(12.160.392)
Hluti endurtryggjenda í tjónum ársins	93.784	165.125	0	258.909
Rekstrarkostnaður	(3.181.620)	(432.372)	(274.987)	(3.888.979)
Rekstrarafkoma starfspáttar	489.610	668.641	927.218	2.085.468
Tekjuskattur				(339.487)
Hagnaður og heildarhagnaður ársins				1.745.982

Fjárfestingar meðal starfspáttarins skaðatrygginga er 23 millj. kr. og afskriftir 115 millj. kr.

Skýringar, frh.:

5. Tekjur og gjöld af skaðatryggingum

Skaðatryggingar félagsins greinast þannig:

Árið 2018

	Eigna- tryggingar	Sjó, flug- & farm- tryggingar	Lögbundnar ökutækja- tryggingar	Frjálsar ökutækja- tryggingar	Ábyrgða- tryggingar	Alm. slysa og sjúkra- tryggingar	Atvinnu- slysa- tryggingar	Sjúkra- kostnaðar- tryggingar	Erlendar endur- tryggingar	Samtals
Bókfærð iðgjöld	3.705.147	638.821	7.054.661	3.286.790	1.103.834	838.016	833.941	20.440	0	17.481.649
Eigin iðgjöld	3.163.587	514.054	6.454.135	3.019.561	930.051	790.496	810.474	20.117	0	15.702.473
Eigin tjón	(2.162.658)	(262.115)	(5.774.283)	(2.263.154)	(804.212)	(599.125)	(772.443)	(1.373)	(117)	(12.639.479)
Rekstrarkostnaður	(721.862)	(110.855)	(1.266.889)	(668.806)	(208.186)	(164.847)	(158.811)	(3.844)	(787)	(3.304.888)
Fjárfestingatekjur og aðrar tekjur	99.884	26.027	574.150	34.393	164.857	73.710	146.903	1.214	0	1.121.138
Hagnaður (tap) af tryggingastarfsemi	378.952	167.110	(12.888)	121.994	82.511	100.234	26.122	16.114	(904)	879.246

Árið 2017

	Eigna- tryggingar	Sjó, flug- & farm- tryggingar	Lögbundnar ökutækja- tryggingar	Frjálsar ökutækja- tryggingar	Ábyrgða- tryggingar	Alm. slysa og sjúkra- tryggingar	Atvinnu- slysa- tryggingar	Sjúkra- kostnaðar- tryggingar	Erlendar endur- tryggingar	Samtals
Bókfærð iðgjöld	3.379.865	634.149	6.158.051	2.797.305	1.008.532	770.057	836.910	20.453	0	15.605.321
Eigin iðgjöld	3.033.431	462.909	5.638.203	2.565.969	848.089	701.960	808.491	20.603	0	14.079.655
Eigin tjón	(1.831.186)	(357.413)	(5.198.951)	(2.125.522)	(624.982)	(551.027)	(731.400)	(9.568)	748	(11.429.301)
Rekstrarkostnaður	(732.271)	(112.900)	(1.193.193)	(612.487)	(200.601)	(157.904)	(167.457)	(4.040)	(768)	(3.181.620)
Fjárfestingatekjur og aðrar tekjur	94.585	24.434	520.984	27.601	146.830	63.379	142.195	866	0	1.020.875
Hagnaður (tap) af tryggingastarfsemi	564.559	17.031	(232.957)	(144.438)	169.336	56.408	51.830	7.862	(20)	489.610

Skýringar, frh.:

6. Eigin iðgjöld	2018	2017
Eigin iðgjöld greinast þannig:		
Bókfærð iðgjöld	19.390.407	17.403.065
Vildarafsláttur.....	(533.235)	(499.741)
Breyting á iðgjaldaskuld	(692.038)	(519.851)
Hluti endurtryggjenda	(946.134)	(851.042)
Breyting á hluta endurtryggjenda í iðgjaldaskuld	(776)	6.535
Eigin iðgjöld	<u>17.218.223</u>	<u>15.538.966</u>

7. Fjárfestingatekjur

Vaxtatekjur í rekstrarreikningi innifela vexti af fjáreignum sem metnar eru á afskrifuðu kostnaðarverði og arðgreiðslur. Gangvirðisbreytingar verðbréfa samanstanda af söluhagnaði (sölutapi) verðbréfa, gangvirðisbreytingum og vaxtatekjum. Gengismunur samanstendur af gengisbreytingum eigna í erlendum gjaldmiðlum.

Fjárfestingatekjur greinast þannig:	2018	2017
Vaxtatekjur af handbæru fé	35.181	38.236
Vaxtatekjur af viðskiptakröfum	422.966	411.449
Fenginn arður	120.478	140.637
Gengismunur	7.075	(1.302)
Fjármunatekjur	585.699	589.021
Gangvirðisbreyting verðbréfa	233.480	1.674.967
Fjárfestingatekjur	<u>819.180</u>	<u>2.263.988</u>

8. Eigin tjón

Eigin tjón greinast þannig:	2018	2017
Bókfærð tjón	12.533.187	11.119.804
Hluti endurtryggjenda	(308.657)	(293.269)
Breyting á tjónaskuld	1.552.290	1.040.588
Breyting á hluta endurtryggjenda í tjónaskuld	(689.469)	34.360
Eigin tjón	<u>13.087.351</u>	<u>11.901.483</u>

9. Rekstrarkostnaður

Rekstrarkostnaður greinist þannig:	2018	2017
Laun og launatengd gjöld	2.584.267	2.418.432
Sölu-kostnaður	274.553	258.954
Stjórnunarkostnaður	964.654	913.088
Rekstrarkostnaður fasteigna	185.039	183.102
Afskriftir rekstrarfjármuna og ófenislegra eigna	94.832	115.403
Rekstrarkostnaður	<u>4.103.345</u>	<u>3.888.979</u>

Skýringar, frh.:

10. Laun og launatengd gjöld	2018	2017
Laun og launatengd gjöld greinast þannig:		
Laun	1.889.148	1.837.181
Lífeyrisiðgjöld	259.567	217.146
Tryggingagjald	156.806	144.778
Fjársýsluskattur	125.903	116.245
Önnur launatengd gjöld	(7.310)	5.321
Annar starfsmannakostnaður	160.153	97.760
Laun og launatengd gjöld	<u>2.584.267</u>	<u>2.418.432</u>
Meðalfjöldi starfsmanna á árinu umreiknaður í heilsársstörf	182	178

52% starfsmanna eru konur og 48% karlar. Stjórnendur eru 50% konur og 50% karlar hjá félaginu.

11. Endurskoðunarkostnaður	2018	2017
Endurskoðunarkostnaður greinist þannig:		
KPMG ehf. vegna endurskoðunar ársins	10.722	0
KPMG ehf. önnur aðkeypt þjónusta	1.759	10.975
Deloitte ehf. vegna endurskoðunar fyrra árs	9.908	20.512
Deloitte ehf. önnur aðkeypt þjónusta	33.297	0
Kostnaður til endurskoðunarfélaga	<u>55.686</u>	<u>31.487</u>

12. Tekjuskattur	2018	2017
Tekjuskattur greinist þannig:		
Tekjuskattur til greiðslu	289.991	346.843
Frestaður tekjuskattur	10.336	(7.356)
Tekjuskattur samtals	<u>300.327</u>	<u>339.487</u>
Virkur tekjuskattur:	2018	2017
Hagnaður fyrir tekjuskatt	<u>952.196</u>	<u>2.085.468</u>
Tekjuskattur samkvæmt		
gildandi skatthlutfalli	20,0% (190.439)	20,0% (417.094)
Óskattskyld (gjöld)/tekjur tengd hlutabréfum	11,5% (109.562)	(3,8%) 79.967
Aðrir liðir	0,0% (326)	0,1% (2.360)
Virkur tekjuskattur	<u>31,5% (300.327)</u>	<u>16,3% (339.487)</u>

13. Hagnaður á hlut

Hagnaður á hlut er reiknaður með því að deila í hagnað með meðaltalsfjölda hluta á árinu.

	2018	2017
Hagnaður- og heildarhagnaður ársins	651.869	1.745.982
Meðalfjöldi hluta á árinu	1.407.007	1.465.109
Grunnhagnaður á hlut	0,46	1,19

Þynntur hagnaður á hlut er sá sami og grunnhagnaður á hlut þar sem félagið hefur hvorki gert kaupréttarsamninga eða breytanlega lánasamninga.

Skýringar, frh.:

14. Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir greinast þannig:

	Fasteignir	Innréttingar, tæki og bifreiðar	Samtals
Heildarverð 1.1.2017	253.935	775.986	1.029.921
Viðbót á árinu	0	21.300	21.300
Selt á árinu	0	(10.105)	(10.105)
Heildarverð 31.12.2017	253.935	787.181	1.041.116
Viðbót á árinu	0	40.912	40.912
Selt og aflagt á árinu	0	(95.424)	(95.424)
Heildarverð 31.12.2018	253.935	732.669	986.604
Afskrifað 1.1.2017	41.299	390.106	431.405
Afskrifað á árinu	6.192	81.365	87.557
Afskrifað samtals 31.12.2017	47.491	471.471	518.962
Afskrift færð út	0	(84.096)	(84.096)
Afskrifað á árinu	6.192	67.191	73.383
Afskrifað samtals 31.12.2018	53.683	454.566	508.249
Bókfært verð 1.1.2017	212.636	385.880	598.516
Bókfært verð 31.12.2017	206.444	315.710	522.154
Bókfært verð 31.12.2018	200.252	278.103	478.355
Afskriftahlutföll	2 - 4%	15 - 33%	

Fasteignamat fasteigna í árslok 2018 nam 276 millj. kr. (2017: 246 millj. kr.). Vátryggingarverðmæti fasteigna nam 516 millj. kr. (2017: 482 millj. kr.). Vátryggingaverðmæti annarra rekstrarfjármuna er 1.133 millj. kr (2017:1.112 millj. kr.).

15. Viðskiptavild

Virðisrýnnunarpróf fyrir fjárskapandi einingar sem fela í sér viðskiptavild:

Viðskiptavild samstæðunnar að fjárhæð 244 millj. kr. er vegna kaupa á líftryggingarekstri hennar.

Í árslok 2018 var framkvæmt árlegt virðispróf á viðskiptavildinni sem miðast við samþykktar rekstraráætlanir og afvaxtað framtíðarsjóðstreymi. Niðurstaða þess var sú að endurheimtanlegt virði er umtalsvert yfir bókfærðu verði.

Endurheimtanlegt virði líftryggingarekstrarins er reiknað á grundvelli nýtingarvirðis hans. Nýtingarvirði einingarinnar var ákvarðað með því að afvaxta áætlað framtíðarsjóðsstreymi af áframhaldandi starfsemi. Útreikningur á nýtingarvirðinu byggist á eftirfarandi lykilorðendum:

Sjóðstreymi er áætlað á grundvelli rekstrarniðurstöðu og fimm ára rekstraráætlunar. Framtíðarvirði er byggt á 1% raunvexti, sem miðast við langtímasjónarmið samstæðunnar í tengslum við rekstur þessarar einingar.

Skýringar, frh.:

16. Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir og afskriftir þeirra greinast þannig:

	Hugbúnaður
Heildarverð 1.1. 2017	852.263
Viðbót á árinu	1.333
Heildarverð 31.12.2017	853.596
Selt, aflagt og leiðrétt á árinu	(568.947)
Heildarverð 31.12.2018	284.649
Afskrifað alls 1.1.2017	(807.579)
Afskrifað á árinu	(27.845)
Afskrifað alls 31.12.2017	(835.424)
Afskrifað á árinu	(16.263)
Leiðrétting frá fyrri árum	569.871
Afskrifað alls 31.12.2018	(281.816)
Bókfært verð 1.1. 2017	44.684
Bókfært verð 31.12. 2017	18.172
Bókfært verð 31.12. 2018	2.833
Afskriftahlutföll	20-50%

17. Fjáreignir

Eftirfarandi tafla sýnir flokkun fjáreigna ásamt gangvirði þeirra:

2018

	Fjáreignir á gangvirði	Lán og kröfur	Samtals	Gangvirði
Verðbréf	31.349.127	0	31.349.127	31.349.127
Endurtryggingaeignir	0	50.201	50.201	50.201
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	0	5.046.485	5.046.485	5.046.485
Handbært fé	0	1.312.710	1.312.710	1.312.710
Fjáreignir samtals	31.349.127	6.409.396	37.758.523	37.758.523

2017

Verðbréf	32.006.416	0	32.006.416	32.006.416
Endurtryggingaeignir	0	36.282	36.282	36.282
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	0	4.539.660	4.539.660	4.539.660
Handbært fé	0	950.835	950.835	950.835
Fjáreignir samtals	32.006.416	5.526.777	37.533.193	37.533.193

Það er álit stjórnenda samstæðunnar að bókfært verð fjáreigna sem flokkast sem lán og kröfur endurspeglir gangvirði þeirra.

Taflan hér á eftir sýnir fjáreignir færðar á gangvirði eftir verðmatsaðferð:

	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
2018				
Fjáreignir á gangvirði	20.075.034	7.761.897	3.512.197	31.349.127
2017				
Fjáreignir á gangvirði	20.603.136	7.083.871	4.319.409	32.006.416

Skýringar, frh.:

17. Fjáreignir, frh.:

Stig 1: Gangvirðið byggir á skráðum verðum á virkum markaði fyrir samskonar eignir.

Stig 2: Gangvirðismatið byggir ekki á skráðum verðum á virkum markaði (stig 1) heldur á upplýsingum sem eru sannreynanlegar fyrir eignina annað hvort beint (t.d. verð) eða óbeint (t.d. afleiddar af verðum). Í stig 2 eru færðar fjáreignir þar sem ekki er virkur markaður. Matið á eignunum ákvarðast af nýlegum viðskiptum ótengdra aðila eða kauptilboðum frá ótengdum aðilum. Einnig er stuðst við gangvirði annarra sambærilegra fjáreigna.

Stig 3: Gangvirðismatið byggir á mikilvægum upplýsingum öðrum en markaðsupplýsingum. Við mat á fjáreignum sem falla undir stig 3 eru notuð gögn eins og verðmat frá rekstraraðilum fjárfestinga- og fagfjárfestastjóða, söluréttur eða verðmat félagsins byggt á afkomu eða samanburði við sambærilegar fjáreignir.

Fjáreignir voru fluttar milli stiga á árinu 2018 og samanburðarfjárhæðum breytt.

Breytingar sem falla undir stig 3 á árinu eru eftirfarandi:	2018	2017
Staða 1.1.	4.319.409	3.824.715
Keypt	339.247	655.520
Selt/afborganir	(581.963)	(652.653)
Matsbreyting	(564.496)	491.826
Staða 31.12.	3.512.197	4.319.408

18. Verðbréf

Verðbréf á gangvirði greinast þannig:

	2018	2017
Skuldabréf:		
Ríkistryggð verðbréf	10.681.246	13.126.336
Önnur skuldabréf	7.628.616	5.677.171
Skuldabréf samtals	18.309.862	18.803.507
Hlutdeildarskírteini:		
Skuldabréfasjóðir með ríkistryggðum verðbréfum	921.685	386.211
Aðrir skuldabréfasjóðir	1.144.072	1.100.104
Hlutdeildarskírteini samtals	2.065.757	1.486.316
Hlutabréf:		
Skráð í kauphöll	8.224.413	8.281.758
Óskráð	1.335.666	2.294.019
Hlutabréf samtals	9.560.079	10.575.777
Önnur verðbréf:		
Fasteignafélög	612.753	623.812
Bundin innlán	800.676	517.004
Önnur verðbréf samtals	1.413.429	1.140.816
Verðbréf	31.349.127	32.006.416

19. Fjárfestingar með fjárfestingaáhættu líftryggingataka

Sparnaðarlíftrygging er vara sem samanstendur af líftryggingu og söfnun í verðbréfasjóðum félagsins, kostnaður vegna líftryggingarinnar fer lækkandi eftir því sem söfnun eykst og fellur niður þegar söfnun verður hærri en líftryggingarfjárhæð. Fjárfestingar með fjárfestingaráhættu líftryggingataka eru fjáreignir í eigu samstæðunnar sem váttryggingataka í sparnaðarlíftryggingum hafa valið og bera fjárfestingaráhættu af samkvæmt skilmálum sparnaðarlíftrygginga.

Líftryggingar með fjárfestingaáhættu líftryggingataka greinast þannig:

	2018	2017
Staða í ársbyrjun	4.029.728	3.251.321
Innborguð söfnun	465.622	544.872
Endurgreidd söfnun	(450.021)	(256.318)
Ávöxtun fjárfestinga	(154.437)	489.853
Staða í árslok	3.890.892	4.029.728

Skýringar, frh.:

20. Endurtryggingaeignir

Endurtryggingaeignir greinast þannig:	2018	2017
Hluti endurtryggjenda í váttryggingaskuld:		
Lögdaskuld	152.378	153.155
Tjónaskuld	1.292.065	602.597
Hluti endurtryggjenda í váttryggingaskuld samtals	1.444.443	755.751
Krafa á endurtryggjendur	50.201	36.282
Endurtryggingaeignir	1.494.644	792.033

21. Viðskiptakröfur og aðrar kröfur

Viðskiptakröfur og aðrar kröfur greinast þannig:	2018	2017
Viðskiptakröfur tengdar váttryggingastarfsemi	5.362.631	4.614.349
Afdreginn fjármagnstekjuskattur	177.171	244.333
Sölulaun í dreifingu	191.990	227.721
Aðrar kröfur	42.140	91.900
Virðisrýrnun viðskiptakrafna	(358.286)	(394.310)
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur.....	5.415.646	4.783.993

22. Eigið fé

Hlutfé

Heildarhlutfé félagsins samkvæmt samþykktum þess er 1.424.817 þús. kr. í árslok 2018. Allt hlutfé er greitt að fullu. Eitt atkvæði fylgir hverjum einnar krónu hlut í félaginu. Félagið á eigin hlutabréf að nafnverði 35.620 þús. kr. sem færð eru til lækkunar á eigin fé.

Arðgreiðslur

Arðgreiðslur til hluthafa eru færðar til lækkunar á eigin fé þegar þær hafa verið samþykktar á aðalfundi. Samkvæmt lögum um hlutfélög nr. 2/1995 má úthluta sem arði hagnaði samkvæmt samþykktum ársreikningi síðasta árs, yfirfærðum hagnaði frá fyrri árum og frjálsum sjóðum. Hins vegar takmarkar gjaldþolsákvæði þær hámarksfjárhæðir sem félagið getur greitt sem arð til hluthafa sinna.

Yfirverð

Yfirverðsreikningur hlutfjár sýnir það sem hluthafar félagsins hafa greitt umfram nafnverð hlutfjár sem félagið hefur selt. Samkvæmt lögum um hlutfélög skal félagið binda 25% af nafnverði hlutfjár í lögbundinn varasjóð, sem ekki má nota til að greiða hluthöfum arð. Yfirverði umfram 25% af nafnverði hlutfjár getur félagið ráðstafað.

Bundið eigið fé

Samkvæmt lögum um ársreikninga skal félagið binda óinnleystan hagnað af matsbreytingum á fjáreignum sem tilgreindar hafa verið á gangvirði gegnum rekstur og færa á sérstakan gangvirðisreikning meðal eigin fjár sem óheimilt er að úthluta sem arði, að teknu tilliti til skattáhrifa eftir því sem við á.

Samkvæmt sömu lögum skal félagið binda hlutdeild í hagnaði dótturfélags umfram móttekinn arð.

Bundið eigið fé greinist á eftirfarandi hátt

	Óinnleyst matsbreyting fjárm.gerninga	Bundinn hlutdeildar- reikningur	Samtals
Staða í ársbyrjun 2018	1.203.132	80.376	1.283.508
Breyting á óinnleystri matsbreytingu fjármálagerninga	(38.981)	0	(38.981)
Skattaáhrif af óinnleystri matsbreytingu fjármálagerninga	(41.559)	0	(41.560)
Hlutdeild í bundnum eiginfjárreikningi dótturfélaga	0	2.020	2.020
Staða í árslok 2018	1.122.592	82.396	1.204.987
Staða í ársbyrjun 2017	977.357	17.971	995.328
Óinnleyst matsbreyting fjármálagerninga	278.752	0	278.752
Skattaáhrif af óinnleystri matsbreytingu fjármálagerninga	(52.977)	0	(52.977)
Hlutdeild í bundnum eiginfjárreikningi dótturfélaga	0	62.405	62.405
Staða í árslok 2017	1.203.132	80.376	1.283.508

Skýringar, frh.:

22. Eigið fé, frh.:

Óráðstafað eigið fé

Óráðstafað eigið fé er uppsafnaður hagnaður eða tap vegna starfsemi félagsins að frádregnum arðgreiðslum og framlögum í lögbundinn varasjóð.

23. Gjaldþol

	2018	2017
Gjaldþolshlutfall í samræmi við matsreglur Solvency II í árslok fyrir arðgreiðslu greinist þannig:		
Eiginfjárgrunnur	14.092.758	15.100.083
Grunngjaldþolskrafa	9.586.734	10.105.388
Rekstraráhætta	656.012	599.112
Aðlögun vegna frestaðs tekjuskatts	(1.229.129)	(1.498.630)
Gjaldþolskrafa, (SCR)	9.013.616	9.205.870
Markaðsáhætta	5.134.562	6.207.809
Heilsutryggingaáhætta	1.380.754	1.310.747
Líftryggingaáhætta	464.852	433.541
Skaðatryggingaáhætta	5.712.200	5.526.948
Mótaðilaáhætta	1.076.579	802.977
Fjölþættingaáhrif	(4.182.213)	(4.176.634)
Rekstraráhætta	656.012	599.112
Aðlögun vegna frestaðra skatta	(1.229.129)	(1.498.630)
Gjaldþolskrafa (SCR)	9.013.617	9.205.870
Markaðsáhætta		
Vaxtaáhætta	545.017	430.714
Hlutabréfaáhætta	4.072.405	5.426.737
Fasteignaáhætta	119.588	130.538
Skuldatryggingaálagsáhætta	821.349	445.089
Gjaldmiðlaáhætta	25.736	32.240
Samþjöppunaráhætta	1.695.597	1.959.144
Fjölþættingaráhrif	(2.145.132)	(2.216.654)
Markaðsáhætta	5.134.562	6.207.809
Gjaldþolshlutfall fyrir fyrirhugaða arðgreiðslu	1,56	1,64
Gjaldþolshlutfall eftir fyrirhugaða arðgreiðslu	1,49	1,48

24. Vátryggingaskuld

Vátryggingaskuld greinist þannig:	2018	2017
Vátryggingaskuld (heild):		
Tjónaskuld	17.506.269	15.953.978
Vildarafsláttur	482.588	458.039
Iðgjaldaskuld	6.749.468	6.057.430
Vátryggingaskuld	24.738.324	22.469.447
Hluti endurtryggjenda:		
Tjónaskuld	1.292.065	602.597
Iðgjaldaskuld	152.378	153.155
Hluti endurtryggjenda	1.444.443	755.751
Eigin vátryggingaskuld:		
Tjónaskuld	16.214.204	15.351.381
Vildarafsláttur	482.588	458.039
Iðgjaldaskuld	6.597.089	5.904.275
Eigin vátryggingaskuld	23.293.881	21.713.696

Skýringar, frh.:

24. Vátryggingaskuld, frh.:

Áætlun vegna tilkynntra tjóna, tjónakostnaðar og kostnaðar vegna orðinna en ótilkynntra tjóna er skuldfærð að frádregnu væntanlegu hrakvirði tjónamuna. Heildarfjárhæð hrakvirðis í árslok 2018 og 2017 er óveruleg.

Tjónaskuld er mat á fjárhagslegri skuldbindingu sem hvílir á samstæðunni vegna ógreiddra tjóna í heild sinni, það er tilkynntra tjóna og orðinna en ótilkynntra tjóna í árslok.

Próun vátryggingaskuldar á árinu greinist þannig:

2018	Hlutdeild		
	Heild	endur- tryggjenda	Í eigin hlut
Tjónaskuld:			
Tjónaskuld í upphafi árs	15.953.978	(602.597)	15.351.381
Greidd tjón á árinu vegna eldri ára	(6.557.798)	104.004	(6.453.794)
Breyting tjónaskuldar vegna tjóna ársins	7.967.282	(890.166)	7.077.116
Breyting tjónaskuldar vegna tjóna fyrri ára	134.987	96.694	231.681
Breyting á áhættuálagi	7.820	0	7.820
Tjónaskuld í árslok	<u>17.506.269</u>	<u>(1.292.065)</u>	<u>16.214.204</u>
Löggjaldaskuld:			
Löggjaldaskuld í upphafi árs	6.057.430	(153.155)	5.904.275
Breyting á árinu	692.038	777	692.815
Löggjaldaskuld í árslok	<u>6.749.468</u>	<u>(152.378)</u>	<u>6.597.090</u>

2017	Hlutdeild		
	Heild	endur- tryggjenda	Í eigin hlut
Tjónaskuld:			
Tjónaskuld í upphafi árs	14.913.390	(636.956)	14.276.434
Greidd tjón á árinu vegna eldri ára	(5.913.072)	199.688	(5.713.383)
Breyting tjónaskuldar vegna tjóna ársins	6.740.456	(122.168)	6.618.288
Breyting tjónaskuldar vegna tjóna fyrri ára	161.118	(43.162)	117.957
Breyting á áhættuálagi	52.086	0	52.085
Tjónaskuld í árslok	<u>15.953.978</u>	<u>(602.597)</u>	<u>15.351.381</u>
Löggjaldaskuld:			
Löggjaldaskuld í upphafi árs	5.537.579	(137.417)	5.400.162
Breyting á árinu	519.851	(15.738)	504.113
Löggjaldaskuld í árslok	<u>6.057.430</u>	<u>(153.155)</u>	<u>5.904.275</u>

Skýringar, frh.:

24. Vátryggingaskuld, frh.:

Þróun tjónaskuldar á árinu 2018, tjón ársins:

	Heild	Hlutdeild endur- tryggjenda	Í eigin hlut
Greitt vegna tjóna sem urðu á árinu	5.975.389	(204.390)	5.770.999
Tjónaskuld vegna tjóna sem urðu á árinu	7.967.282	(890.166)	7.077.116
Breyting tjónaskuldar vegna tjóna fyrri ára	134.985	96.430	231.415
Breyting á áhættuálagi	7.820	0	7.820
Tjón ársins	14.085.477	(998.126)	13.087.351

Heildartjónagreiðslur ársins greinast þannig:

Greitt vegna tjónsatburða sem urðu á árinu	5.975.389	(204.390)	5.770.999
Greitt vegna tjónsatburða fyrri ára	6.557.798	(104.267)	6.453.531
Bókfærð tjón	12.533.187	(308.657)	12.224.530

Þróun tjónaskuldar á árinu 2017, tjón ársins:

	Heild	Hlutdeild endur- tryggjenda	Í eigin hlut
Greitt vegna tjóna sem urðu á árinu	5.206.732	(93.581)	5.113.151
Tjónaskuld vegna tjóna sem urðu á árinu	6.740.456	(122.168)	6.618.288
Breyting tjónaskuldar vegna tjóna fyrri ára	161.118	(43.161)	117.957
Breyting á áhættuálagi	52.086	0	52.086
Tjón ársins	12.160.392	(258.909)	11.901.483

Heildartjónagreiðslur ársins greinast þannig:

Greitt vegna tjónsatburða sem urðu á árinu	5.206.732	(93.581)	5.113.151
Greitt vegna tjónsatburða fyrri ára	5.913.072	(199.688)	5.713.383
Bókfærð tjón	11.119.804	(293.269)	10.826.534

Samstæðan notar tölfræðiaðferðir við að áætla endanlegan kostnað vegna orðinna tjóna. Áhætta tengd skaðatryggingum og þá sérstaklega slysatryggingum er háð mörgum þáttum.

Tjónaskuld vegna tilkynntra tjóna er áætlun fyrir þeim tjónum sem tilkynnt hafa verið til félagsins að frádregnu því sem þegar hefur verið greitt vegna þessara tjóna. Starfsfólk tjónasviðs vinnur áætlun fyrir hvert tjón miðað við þá vitneskju sem fyrir hendi er um tjónsatvik þegar tjón er tilkynnt og eru breytingar gerðar þegar nýjar upplýsingar berast um einstök tjón. Reglulega fer fram endurmat á tjónsáætlunum. Ef ekki eru fyrirbyggjandi betri upplýsingar er meðaltjónsfjárhæð í viðkomandi vátryggingagrein notuð.

Í viðauka á bls. 45 má sjá þróun tjónaskuldar í skaðatryggingum hjá samstæðunni og forvera hennar á undanliðnum tíu árum og stöðu hennar í árslok 2018.

Mat á tjónaskuld byggir á matsreglum samkvæmt Solvency II gjaldpolsreglum. Aðferðin byggir á því að meta vænt gildi eða meðaltal (líkindafræðilegt vegið meðaltal) á núvirtu greiðsluflæði fyrir núverandi skuldbindingar, dreift yfir uppgjörstímabil samningsins. Við útreikning á vænta gildinu er tekið tillit til markaðs- og tryggingafræðilegra upplýsinga sem eru fáanlegar á þeim tíma sem matið á sér stað. Við útreikning á tjónaskuld er safninu skipt upp í einsleita áhættuhópa (e. homogenous risk groups) og tjónaskuldin metin fyrir hvern hóp fyrir sig. Vænt gildi tjónaskuldarinnar er kallað besta mat (e. best estimate).

Til viðbótar við besta mat tjónaskuldar er reiknað út áhættuálag (e. risk margin) en sú fjárhæð stendur fyrir áætlaðan viðbótarkostnað sem utanaðkomandi aðili þyrfti að taka á sig við yfirtöku á vátryggingaskuldbindingum félagsins.

Iðgjaldaskuld í efnahagsreikningi er sá hluti iðgjalda vegna tekinnar vátryggingaáhættu sem tilheyrir næsta reikningsári.

Skýringar, frh.:

25. Skatteign

Skatteign greinist þannig:	2018	2017
Skatteign 1.1.	18.047	13.023
Tekjuskattur ársins	(300.327)	(339.487)
Leiðrétting fyrra árs	0	(2.333)
Skattur til greiðslu	289.991	346.843
Skatteign 31.12.	<u>7.711</u>	<u>18.047</u>
Skatteign greinist á eftirtalda liði:	2018	2017
Rekstrarfjármunir	(16.032)	(22.104)
Viðskiptakröfur	21.451	34.869
Aðrir efnahagsliðir	2.292	5.281
Skatteign 31.12.	<u>7.711</u>	<u>18.047</u>

26. Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir greinast þannig:	2018	2017
Viðskiptaskuldir	692.313	471.250
Skuldir við endurtryggjendur	36.091	88.639
Opinber gjöld af iðgjöldum	472.411	436.595
Aðrar skuldir	248.382	316.090
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	<u>1.449.197</u>	<u>1.312.573</u>

Skýringar, frh.:

Áhættustýring

27. Yfirlit

Eftirfarandi áhættur fylgja starfsemi samstæðunnar:

- váttryggingaáhætta
- mótaðillaáhætta
- lausafjáraáhætta
- markaðsáhætta
- gjaldmiðlaáhætta
- rekstraráhætta
- eiginfjáraáhætta

Í þessum skýringum er gerð grein fyrir þeim áhættuþáttum sem samstæðan býr við vegna ofangreindra áhætta, markmiðum, stefnu og aðferðum samstæðunnar við áhættumat og áhættustjórnun og eiginfjárstýringu hennar.

Markmið samstæðunnar með áhættustýringu er að greina þá áhættu sem hún býr við, setja viðmið um áhættutöku og hafa eftirlit með henni. Áhættustefna samstæðunnar, áhættumælikvarðar og aðferðir eru yfirfarnar reglulega til að greina breytingar á markaði og starfsemi samstæðunnar. Með starfsþjálfun leggur félagið grunn að öguðu eftirliti þar sem allir starfsmenn eru meðvitaðir um hlutverk sitt og skyldur.

Stjórnir félaga samstæðunnar ákvarða hvernig eignum hennar skuli dreift til þess að félögin nái fjárfestingarmarkmiðum sínum. Frávik frá ákvarðaðri dreifingu eigna og samsetning eignasafnsins eru stöðugt yfirfarin af starfsmönnum samstæðunnar.

Starfsmenn samstæðunnar vinna útreikning á gjaldþolskröfu Solvency II og eigið áhættu- og gjaldþolsmat í samvinnu við stjórn. Í eigin áhættu- og gjaldþolsmati (e. ORSA) er tilgreind helsta áhætta sem félagið stendur frammi fyrir sem er ekki hluti af staðlaðri formúlu útreiknings á gjaldþolskröfum skv. Solvency II. Árlega er skýrsla um eigið áhættu- og gjaldþolsmat send Fjármálaeftirlitinu til umsagnar.

28. Váttryggingaáhætta

Áhættan sem felst í hverjum váttryggingasamningi samanstendur af áhættu á að váttryggður atburður eigi sér stað og óvissu um endanlega tjónsfjárhæð. Í útreikningi á gjaldþolskröfu er váttryggingaáhættu skipt í skaðatryggingaáhættu, heilsutryggingaáhættu og líftryggingaáhættu.

Fyrir váttryggingasamninga þar sem líkindareikningi er beitt við verðmat og ráðstöfun stendur samstæðan frammi fyrir þeirri megináhættu að tjónafjárhæðir verði að meðaltali hærra en áætlað var, alvarleiki þeirra eða tíðni verði meiri eða stórtjón fleiri en ráð var fyrir gert. Váttryggðir atburðir eru ófyrirséðir og rauntíðni og endanlegar fjárhæðir tjóna geta verið frábrugðnar áætlunum sem reiknaðar eru á grundvelli tölfræðilegra aðferða.

Samstæðan hefur mótað stefnu um gerð váttryggingasamninga þar sem lögð er áhersla á fjölbreytileika samþykkrar váttryggingaáhættu og að hver og einn flokkur feli í sér fleiri áhættuflokka til að draga úr óvissu áætlaðrar niðurstöðu og umfangi áhættu.

Samstæðan stendur frammi fyrir fjárhagslegri áhættu vegna fjáreigna sinna, endurtryggingaeigna og váttryggingaskuldar. Megin fjárhagsleg áhætta samstæðunnar er að fjáreignir nægi ekki fyrir skuldbindingum vegna váttryggingasamninga hennar og tengist því ýmis markaðsáhætta váttryggingaáhættunnar.

Eignastýringaráhætta

Samstæðan jafnar váttryggingaskuld sína með safni verðbréfa og fjáreigna sem háðar eru markaðsáhættu.

Verðbréf færð á gangvirði gegnum rekstarreikning:	2018	2017
Verðbréf skráð á Nasdaq Iceland	27.079.069	27.296.963
Sjóðir með skráðum verðbréfum	1.950.405	1.383.590
Óskráð verðbréf	2.319.653	3.325.862
Verðbréf samtals	31.349.127	32.006.416
Krafa á endurtryggjendur	50.201	36.282
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	5.238.475	4.539.660
Handbært fé	1.312.710	950.835
Samtals	37.900.312	37.496.909
Eigin váttryggingaskuld	23.293.881	21.713.696

Skýringar, frh.:

28. Vátryggingaáhætta, frh.

Verðbréf tengd líftryggingarsamningum þar sem fjárfestingaráhættan er borin af vátryggingataka að fjárhæð 3.891 millj. kr. í árslok 2018 eru ekki talin með verðbréfum á móti eigin vátryggingaskuld.

Fylgst er með meðallífítíma eigna og skulda samstæðunnar.

Meðallengd vátryggingaskuldbindinga er reiknuð með núvirtu greiðsluflæði vátryggingaskuldbindinga. Þeir þættir sem hafa áhrif á meðallengdina eru tímasetningar og fjárhæðir greiðsluflæðis vátryggingaskuldar og vaxtaferill notaður til núvirðingar. Aukinn hlutfallslegur tjónaþungi á nýlegum tjónsárum getur lækkað meðallengdina sem og hækkun á markaðsvöxtum. Aukinn hlutfallslegur tjónagreiðsluþungi á seinni tjónsárum getur aukið meðallengdina sem og lækkun á markaðsvöxtum. Meðallengdin greinist þannig í árum:

	2018	2017
Eignatryggingar (ár)	1,1	1,1
Sjó-, flug- og farmtryggingar (ár)	0,6	0,7
Lögboðnar ökutækjatriyggingar (ár)	1,5	1,5
Frjálsar ökutækjatriyggingar (ár)	0,6	0,6
Ábyrgðatryggingar (ár)	2,9	2,7
Almennar slysa- og sjúkratryggingar (ár)	1,5	1,5
Atvinnuslysatriyggingar (ár)	1,7	1,9
Sjúkrakostnaðartryggingar (ár)	0,3	0,3
Frumtryggingar samtals (ár)	1,7	1,6
Líftryggingar (ár)	0,7	0,8
Heilsutryggingar (ár)	1,3	1,3

Eftirfarandi töflur sýna áætlað sjóðsflæði, án vaxta, vegna þeirra eigna og skulda sem tilheyra vátryggingasamningum samstæðunnar í árslok:

2018

Fjáreignir, tengdar vátryggingasamningum

Verðbréf færð á gangvirði gegnum rekstrarreikning:

	Bókfært verð	Áætlað sjóðsflæði				
		0-1 ár	1-2 ár	2-3 ár	3-4 ár	≥4 ár
Verðbréf skráð á						
Nasdaq Iceland	27.079.069	12.113.507	7.758.805	1.171.894	2.415.096	3.619.767
Sjóðir með skráðum bréfum	1.950.405	1.950.405	0	0	0	0
Óskráð verðbréf	2.319.653	1.881.010	0	0	0	438.643
Verðbréf samtals	31.349.127	15.944.922	7.758.805	1.171.894	2.415.096	4.058.410
Krafa á endurtryggjendur	50.201	50.201	0	0	0	0
Viðskiptakröfur	5.046.485	5.046.485	0	0	0	0
Handbært fé	1.312.710	1.312.710	0	0	0	0
Samtals	37.758.523	22.354.318	7.758.805	1.171.894	2.415.096	4.058.410
Eigin iðgj.- og ágóðask.	(7.079.678)	(7.079.678)	0	0	0	0
Eigin tjónaskuld	(16.214.204)	(7.271.052)	(4.192.137)	(2.090.490)	(1.110.053)	(1.550.472)
Mism. í sjóðsflæði	14.464.641	8.003.588	3.566.668	(918.596)	1.305.043	2.507.938

Skýringar, frh.:

28. Vátryggingaáhætta, frh.:

2017

Fjáreignir, tengdar vátryggingasamningum

Verðbréf færð á gangvirði gegnum rekstrarreikning:

	Bókfært verð	Áætlað sjóðsflæði				
		0-1 ár	1-2 ár	2-3 ár	3-4 ár	≥4 ár
Verðbréf skráð á						
Nasdaq Iceland	27.296.963	10.503.211	2.865.061	8.258.061	278.561	5.392.069
Sjóðir með skráðum bréfum	1.383.590	1.383.590	0	0	0	0
Óskráð verðbréf	3.325.862	2.905.159	0	0	0	420.703
Verðbréf samtals	32.006.416	14.791.960	2.865.061	8.258.061	278.561	5.812.772
Krafa á endurtryggjendur	36.282	36.282	0	0	0	0
Viðskiptakröfur	4.539.660	4.539.660	0	0	0	0
Handbært fé	950.835	950.835	0	0	0	0
Samtals	37.533.191	20.318.736	2.865.061	8.258.061	278.561	5.812.772
Eigin iðgj.- og ágóðask.	(6.362.314)	(6.362.314)	0	0	0	0
Eigin tjónaskuld	(15.351.381)	(7.160.496)	(4.251.812)	(1.903.568)	(878.774)	(1.156.732)
Mism. í sjóðsflæði	15.819.496	6.795.926	(1.386.751)	6.354.493	(600.213)	4.656.040

Taflan hér að neðan sýnir skiptingu vátryggingaskuldar eftir tryggingategundum:

	31.12.2018			31.12.2017		
	Heild	Hlutdeild endur- tryggjenda	Í eigin hlut	Heild	Hlutdeild endur- tryggjenda	Í eigin hlut
Eignatryggingar	3.505.668	(889.255)	2.616.413	2.965.912	(375.695)	2.590.217
Sjó-, flug- og farmtryggingar	364.866	(92.423)	272.443	303.022	19.358	322.380
Lögb.ökutækjetryggingar	11.488.969	(91.600)	11.397.369	10.390.984	(36.321)	10.354.663
Frjálsar ökutækjetryggingar .	1.749.859	(0)	1.749.859	1.528.247	0	1.528.247
Ábyrgðatryggingar	2.534.069	(54.003)	2.480.066	2.372.517	(56.123)	2.316.393
Greiðslu- og efndavátr.	5.761	0	5.761	7.596	0	7.596
Slysa-og sjúkratryggingar	1.383.025	0	1.383.025	1.290.745	0	1.290.745
Atvinnuslysatryggingar	2.128.232	(0)	2.128.232	2.132.506	0	2.132.506
Sjúkrakostnaðartryggingar ..	16.740	(0)	16.740	20.032	0	20.032
Endurtryggingar	70.223	(0)	70.223	75.324	0	75.324
Líftryggingar	548.580	(21.454)	527.126	541.620	(19.747)	521.874
Heilsutryggingar	942.332	(295.709)	646.624	840.942	(287.222)	553.720
Samtals	24.738.324	(1.444.443)	23.293.881	22.469.447	(755.751)	21.713.696

Helstu forsendur við mat á vátryggingaskuld

Mat á vátryggingaskuld og þær forsendur sem notaðar eru byggja á mati stjórnenda. Þær byggja á reynslu, því að þróun tjóna til framtíðar fylgi svipuðu mynstri og í fortíðinni, innri upplýsingum, ytri markaðsupplýsingum og væntingum og öðrum útgefnum upplýsingum. Þetta hefur í för með sér mat tengt meðaltjónakostnaði, verðbólgu og tjónatiðni fyrir hvert tjónsár. Forsendur eru endurskoðaðar reglulega í þeim tilgangi að tryggja raunhæft og sanngjarnt mat.

Skýringar, frh.:

28. Vátryggingaáhætta, frh.:

Afkoma samstæðunnar er næm fyrir eftirfarandi þáttum og sýnir taflan áhrif á afkomu samstæðunnar eftir skatta.

	Forsendu- breytingar	2018	2017
Tjónatíðni	+/- 1%	1.166.570	1.103.346
Meðaltjón	+/- 1%	111.885	101.659
Of-/vanmat tjónaskuldar í langtímagreinum	+/- 10%	1.129.584	1.051.007
Iðgjöld	+/- 1%	156.220	140.898

Endurtryggingaráhætta

Samstæðan stýrir vátryggingaáhöttu sinni meðal annars með gerð endurtryggingasamninga, þar sem hluti af áhöttutöku er færður yfir til endurtryggjenda. Endurtryggingaáhætta felst í því að endurtryggjendur greiði ekki sinn hlut í tjónum. Oft tekur langan tíma að gera upp tjón. Á þeim tíma getur fjárhagsleg staða endurtryggjanda breyst á þann hátt að hann verði ófær um að standa við skuldbindingar sínar. Félagið hefur sett sér stefnu um endurtryggjendur, þar sem fram kemur að endurtryggjendur félagsins skuli hafa að lágmarki matseinkunnina A- frá Standard & Poor's (S&P). Með þessu er leitast við að draga úr höttu á að endurtryggjendur greiði ekki sinn hlut í tjónum. Eftirfarandi tafla sýnir skiptingu iðgjalda til endurtryggjenda í sjálfvirkum endurtryggingasamningum miðað við flokkun S&P fyrir árið 2018 og áætlun um skiptingu fyrir árið 2019.

	2019	2018
AA-	66,3%	75,2%
A+	27,7%	18,7%
A-	6,0%	6,1%
Samtals	100,0%	100,0%

Vaxtaáhætta

Stærsti hluti fjáreigna samstæðunnar er vaxtaberandi. Næmigreining fyrir vaxtaáhöttu sýnir hvernig breytingar á gangvirði verðbréfa sveiflast vegna breytinga á markaðsvöxtum á reikningsskiladegi. Fyrir fjáreignir og vátryggingasamninga tengist næmigreiningin aðeins því fyrrnefnda þar sem bókfært verð vátryggingasamninga er ekki næmt fyrir breytingum á markaðsáhöttu. Laust handbært fé samstæðunnar er fjárfest í skammtíma verðbréfum til skemmri tíma en eins mánaðar.

Fylgst er með vaxtanæmni á skuldabréfasafni samstæðunnar með því að meta áætlaðar breytingar í eignasöfnum miðað við hreyfingar um 100 punkta í öllum ávöxtunarferlum fjáreigna og fjárskulda. Þessi næmigreining sýnir heildarnæmi samstæðunnar fyrir vaxtabreytingum.

Hækkun ávöxtunarkröfu um 100 punkta í árslok hefði leitt til 546 millj. kr. minni hagnaðar fyrir skatta á árinu 2018 (2017: 663 millj. kr. minni hagnaður). Lækkun ávöxtunarkröfu um 100 punkta í árslok hefði leitt til 603 millj. kr. meiri hagnaðar fyrir skatta á árinu 2018 (2017: 708 millj. kr. meiri hagnaður). Áhrifin á eigið fé yrðu þau sömu og á afkomuna.

Verðáhætta

Næmigreining fyrir verðáhöttu sýnir hvernig breytingar á gangvirði verðbréfa sveiflast vegna breytinga á markaðsverði, hvort sem verðbreytingarnar eru vegna einstakra fjárfestinga, útgefanda verðbréfa eða allra þátta sem hafa áhrif á alla fjármálagerninga sem viðskipti eru með á markaði.

Vegna þess að meirihluti fjáreigna samstæðunnar er bókfærður á gangvirði og gangvirðisbreytingarnar færðar í rekstrarreikning, munu allar breytingar á aðstæðum á markaði hafa áhrif á fjárfestingatekjur samstæðunnar.

Skýringar, frh.:

29. Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi ef viðskiptamaður eða mótaðili í fjármálagerningi getur ekki staðið við umsamdar skuldbindingar sínar við samstæðuna. Tapaðar viðskiptakröfur samstæðunnar hafa verið óverulegar í hlutfalli við veltu.

Ítarlega er fylgst með vanskilum á iðgjöldum og tapsáhætta yfirfarin reglulega með mati á stöðu einstakra viðskiptamanna. Viðskiptamenn í vanskilum eru flokkaðir sem áhættusamir og geta ekki átt í frekari viðskiptum við samstæðuna fyrr en þeir hafa greitt niður skuldir sínar.

Bókfært verð fjáreigna sýnir hámarks mótaðilaáhættu. Hámarks mótaðilaáhætta á uppgjörstegi greinist þannig:

	2018	2017
Verðbréf	21.789.048	21.430.639
Krafa á endurtryggjendur	50.201	36.282
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	5.415.646	4.783.993
Handbært fé	1.312.710	950.835
Fjáreignir	<u>28.567.605</u>	<u>27.201.749</u>

Verðbréf eru sett fram án verðbréfa tengdum þeim líftryggingarsamningum þar sem fjárfestingaráhættan er borin af vátryggingataka.

Virðisrýrnun hefur verið reiknuð vegna krafna sem kunna að tapast og byggir á mati stjórnenda og reynslu fyrri ára. Það er álit stjórnenda samstæðunnar að bókfært verð viðskiptakrafna og annarra skammtímakrafna endurspeglir gangvirði þeirra.

Yfirlit um hreyfingar á virðisrýrnun viðskiptakrafna og annarra krafna á árinu er eftirfarandi:

	2018	2017
Virðisrýrnun í upphafi árs	394.310	423.566
Gjaldfærsla ársins	6.010	47.118
Endanlega tapað á árinu	(42.034)	(76.374)
Virðisrýrnun í lok árs	<u>358.286</u>	<u>394.310</u>

Eftirfarandi tafla sýnir fjáreignir félagsins eftir alþjóðlegu lánshæfismati útgefanda þeirra:

2018	A	BBB	BB	Ekki skráð	Samtals
Verðbréf	4.324.353	8.997.658	276.591	8.190.445	21.789.047
Endurtryggingaeignir	1.494.644	0	0	0	1.494.644
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	0	177.171	0	5.238.475	5.415.646
Handbært fé	0	1.312.710	0	0	1.312.710
Samtals	<u>5.818.997</u>	<u>10.487.539</u>	<u>276.591</u>	<u>13.428.920</u>	<u>30.012.047</u>
2017					
Verðbréf	6.761.761	8.698.519	1.439	5.968.919	21.430.638
Endurtryggingaeignir	792.033	0	0	0	792.033
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	0	244.333	0	4.539.660	4.783.993
Handbært fé	0	950.835	0	0	950.835
Samtals	<u>7.553.794</u>	<u>9.893.687</u>	<u>1.439</u>	<u>10.508.579</u>	<u>27.957.499</u>

Skýringar, frh.:

30. Lausafjánhætta

Lausafjánhætta er hætta á því að samstæðan geti ekki staðið við skuldbindingar sínar þegar þær gjaldfalla. Samstæðan þarf alltaf að hafa nægjanlegt laust fé til að geta mætt ófyrirséðum breytingum í fjármögnun eða markaðsbresti. Hluti fjármálagerna samstæðunnar eru fjárfestingar í óskráðum verðbréfum sem ekki eru viðskipti með á skipulögðum mörkuðum og almennt getur tekið nokkurn tíma að innleysa. Því gæti samstæðan staðið frammi fyrir því að geta ekki innleyst fjárfestingar sínar, fyrir fjárhæðir nálægt gangvirði þeirra, í því skyni að mæta lausafjánhættu sinni.

Til að lágmarka þessa áhættu hefur samstæðan stefnu um lágmarks handbært fé á hverjum tíma og til viðbótar er gert ráð fyrir að skráðar fjáreignir samstæðunnar, sem eru stór hluti af heildareignum hennar, sé hægt að innleysa með stuttum fyrirvara.

Vænt sjóðsflæði eigna og skulda, er eftirfarandi:

2018	0-1 ár	1-5 ár	Yfir 5 ár	Enginn gjalddagi	Samtals
Eignir:					
Verðbréf	16.641.238	11.993.977	3.410.229	3.194.576	35.240.020
Endurtryggingaeignir	921.953	514.445	58.246	0	1.494.644
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	5.360.229	55.417	0	0	5.415.646
Handbært fé	1.312.710	0	0	0	1.312.710
Fjáreignir samtals	24.236.130	12.563.839	3.468.475	3.194.576	43.463.020
Skuldir:					
Tjónaskuld	7.850.462	8.673.749	982.058	0	17.506.269
Iðgjalda- og ágóðaskuld	7.232.056	0	0	0	7.232.056
Líftryggingaskuld með fjárfestingaáhættu					
líftryggingataka	3.890.892	0	0	0	3.890.892
Skattur til greiðslu	289.991	0	0	0	289.991
Viðskiptaskuldir	1.449.197	0	0	0	1.449.197
Fjárskuldir samtals	20.712.599	8.673.749	982.058	0	30.368.406
Eignir - skuldir	3.523.531	3.890.090	2.486.417	3.194.576	13.094.615
2017					
Eignir:					
Verðbréf	15.606.501	12.674.335	4.161.115	3.594.193	36.036.144
Endurtryggingaeignir	792.033	0	0	0	792.033
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	4.783.993	0	0	0	4.783.993
Handbært fé	950.835	0	0	0	950.835
Fjáreignir samtals	22.133.362	12.674.335	4.161.115	3.594.193	42.563.005
Tjónaskuld	7.641.058	7.675.151	637.770	0	15.953.979
Iðgjalda- og ágóðaskuld	6.515.469	0	0	0	6.515.469
Líftryggingaskuld með fjárfestingaáhættu					
líftryggingataka	4.029.728	0	0	0	4.029.728
Skattur til greiðslu	346.843	0	0	0	346.843
Viðskiptaskuldir	1.312.573	0	0	0	1.312.573
Fjárskuldir samtals	19.845.671	7.675.151	637.770	0	28.158.592
Eignir - skuldir	2.287.691	4.999.184	3.523.345	3.594.193	14.404.413

Skýringar, frh.:

31. Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hættan á því að breytingar á markaðsverði erlendra gjaldmiðla, vaxta og verðbréfa hafi áhrif á afkomu samstæðunnar eða virði fjárfestinga hennar í fjármálagerningum. Markmið með stýringu markaðsáhhættu er að stýra og takmarka áhættu við skilgreind mörk, jafnframt því sem ábati er hámarkaður.

Stefna stjórnna samstæðufélaganna við stýringu markaðsáhhættu ræðst af fjárfestingarmarkmiðum félaganna. Starfsmenn samstæðunnar fylgjast með daglegum breytingum á markaði í samræmi við stefnu og starfsreglur. Stjórnirnar setja félögunum stefnu um markaðsáhhættu minnst einu sinni á ári. Afkoma fjárfestinga er kynnt á mánaðarfresti og stjórnir fá yfirlit yfir fjárfestingar og eignaflokkaskiptingu.

32. Gjaldmiðlaáhætta

Félög samstæðunnar fjárfesta í fjármálagerningum og gera samninga í öðrum gjaldmiðlum en starfrækslugjaldmiðli þeirra. Þar af leiðandi stendur samstæðan frammi fyrir hættu á því að gengi gjaldmiðils hennar miðað við aðra gjaldmiðla breytist á þann hátt að það hafi óhagstæð áhrif á virði þess hluta eigna eða skulda samstæðunnar sem eru í öðrum gjaldmiðlum en íslenskum krónum. Þessar fjárhæðir eru óverulegar í samstæðunni.

Gjaldmiðlaáhætta samstæðunnar greinist þannig:

	USD	EUR	Aðrir Gjaldmiðlar	Samtals
2018				
Eignir:				
Verðbréf	9.475	11.809	0	21.284
Endurtryggingaeignir	13.311	5.162	10.752	29.225
Handbært fé	2.181	50.284	15.096	67.561
Samtals	<u>24.968</u>	<u>67.255</u>	<u>25.848</u>	<u>118.070</u>
Skuldir:				
Vátryggingaskuld	66.365	0	0	66.365
Samtals	<u>66.365</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>66.365</u>
Fjárhagsleg staða, nettó	<u>(41.397)</u>	<u>67.255</u>	<u>25.848</u>	<u>51.705</u>
2017				
Eignir:				
Verðbréf	6.022	31.887	0	37.909
Endurtryggingaeignir	13.156	219	2.545	15.920
Handbært fé	25.896	54.125	9.588	89.609
Samtals	<u>45.074</u>	<u>86.231</u>	<u>12.133</u>	<u>143.438</u>
Skuldir:				
Vátryggingaskuld	71.379	0	0	71.379
Samtals	<u>71.379</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>71.379</u>
Fjárhagsleg staða, nettó	<u>(26.305)</u>	<u>86.231</u>	<u>12.133</u>	<u>72.059</u>

Skýringar, frh.:

33. Rekstraráhætta

Samstæðan býr við rekstraráhættu vegna mögulegs beins eða óbeins taps í tengslum við mismunandi þætti er varða t.d. starfsfólk, tækni og skipulag, og tengsl við utanaðkomandi þætti aðra en útlána-, markaðs-, eða lausafjánhættur, s.s. lög og reglur og viðurkennda staðla um háttsemi fyrirtækja. Rekstraráhætta nær til allra rekstrareininga samstæðunnar.

Markmið samstæðunnar er að verjast rekstraráhættu til að koma í veg fyrir fjárhagslegt tjón og að orðstír félagsins verði fyrir skaða. Þetta er gert með alhliða kostnaðareftirliti og skilvirkum starfsreglum.

Til að draga úr rekstraráhættu gerir félagið meðal annars kröfu um að verkefni og skyldur séu aðskildar á viðeigandi hátt, um reglulegar afstemmingar á færslum og eftirlit með þeim, að farið sé að lögum og reglum, að gert sé reglulegt mat á rekstraráhættuþáttum, þjálfun starfsfólks og faglegri uppbyggingu fyrirtækisins.

34. Eiginfjánhætta

Það er stefna stjórnar félagsins að: Viðhalda sterkum eiginfjárgrunni til að stuðla að stöðugleika og þar með skapa öryggi fyrir váttryggingataka. Viðhalda skilvirkri ráðstöfun fjármagns og tryggja að ávöxtun eiginfjár uppfylli kröfur hluthafa. Ná fjárhagslegum sveigjanleika með því að viðhalda sterkri lausafjástöðu. Samræma samsetningu eigna og skulda þar sem tekið er tillit til viðeigandi áhættuþátta innan geirans. Viðhalda fjárhagslegum styrk til að mæta kröfum váttryggingataka, eftirlitsaðila og hagsmunaaðila og viðhalda heilbrigðu eiginfjárlutfalli til að styðja við viðskiptamarkmið félagsins og hámarka verðmæti hluthafa. Nánar er fjallað um gjaldþol og eiginfjárstyrk samstæðunnar í skýringu 23.

Starfsemi samstæðunnar er háð lögum og reglum sem í gildi eru í þeim löndum þar sem starfsemin fer fram. Þær reglur og lög gera ekki aðeins ráð fyrir veitingu leyfa og eftirliti með rekstri heldur setja einnig hamlandi ákvæði (t.d. ákvæði um eiginfjárlutfall) til að lágmarka áhættu á vanskilum eða gjaldþroti tryggingarfyrirtækja og til að mæta ófyrirsjáanlegum skuldbindingum eftir því sem þær koma upp. Stefna samstæðunnar er að tryggja nægilegt fjármagn til að uppfylla lagaleg skilyrði eftirlitsaðila.

35. Skuldbindingar

Félagið hefur gert leigusamning vegna húsnæðis að Kringlunni 5 til 31. desember 2022. Húsaleiga á mánuði er 12 millj.kr. bundin vísitölu neysluverðs. Heildarskuldbinding vegna samningsins er 558 millj. kr. í árslok á verðlagi í desember 2018.

Möguleg skuldbinding vegna áskriftarloforða tegndum fjárfestingum er að hámarki 377 millj. kr. í árslok.

36. Tengdir aðilar

Skilgreining tengdra aðila

Tengdir aðilar samstæðunnar eru hluthafar, dótturfélög, stjórnir móðurfélags og dótturfélaga, endurskoðunarnefnd, forstjóri og lykilstjórnendur og aðilar þeim tengdir. Félög í eigu stjórnarmanna eru einnig skilgreind sem tengdir aðilar.

Viðskipti við tengda aðila voru gerð á sambærilegum grundvelli og viðskipti við ótengda aðila.

Viðskipti við tengda aðila og stöður í efnahagsreikningi greinast þannig:

2018	Tekjur	Gjöld	Eignir	Skuldir
Hluthafar	142.332	55.213	0	0
Tengd félög	81.313	43.978	1.603	0
Lykilstarfsmenn	5.056	3.598	120	0
Stjórn	2.059	389	131	0
Samtals	230.760	103.178	1.854	0

Skýringar, frh.:

36. Tengdir aðilar frh.

2017	Tekjur	Gjöld	Eignir	Skuldir
Hluthafar	118.287	100.486	0	0
Tengd félög	85.344	46.870	0	40
Lykilstarfsmenn	3.061	853	560	0
Stjórn	1.107	(59)	112	0
Samtals	207.799	148.150	672	40

Laun og hlunnindi forstjóra, lykilstjórnenda og stjórnar samstæðunnar greinast þannig:

	2018		2017	
	Laun og hlunnindi	Mótframlag í lífeyrissjóð	Laun og hlunnindi	Mótframlag í lífeyrissjóð
Erna Gísladóttir, stjórnarformaður	8.320	895	7.800	722
Tómas Kristjánsson, stjórnarmaður	4.160	448	3.900	361
Heimir V. Haraldsson, stjórnarmaður	4.160	448	3.900	361
Hjördís E. Harðardóttir, stjórnarmaður	4.160	448	3.900	361
Ingi Jóhann Guðmundsson, stjórnarmaður	4.160	448	3.900	361
Hermann Björnsson, forstjóri	49.737	8.225	49.831	7.421
Þrír framkvæmdastjórar (fjórir að hluta 2017) *	102.186	16.673	118.008	16.846

* Þrír framkvæmdastjórar Sjóvá, þar af er einn líka framkvæmdastjóri Sjóvá-Almennra líftrygginga.

Í árslok 2018 áttu forstjóri og framkvæmdastjórar félagsins 3.109 þús. hluti í félaginu og hlutafé í Sjóvá í eigu stjórnarmanna og tengdra félaga voru 250.049 þús. hlutir.

37. Dótturfélög í samstæðu

	Staðsetning	Hluttur 2018	Hluttur 2017
Sjóvá-Almennar líftryggingar hf.	Ísland	100%	100%
Sjóvá Forvarnahúsið ehf.	Ísland	100%	100%
Keira 1 ehf., var slitið 31. mars 2018	Ísland	100%	100%

38. Kennitölur

Helstu kennitölur samstæðunnar eru eftirfarandi:	2018	2017
Tjónahlutfall - Tjón ársins/iðgjöld ársins	77,5%	74,2%
Endurtryggingahlutfall	-0,9%	3,1%
Kostnaðarhlutfall	20,8%	22,1%
Samsett hlutfall (tjón+endurtryggingar+kostnaður)	97,4%	99,4%
Ávöxtun eigin fjár	4,5%	10,7%
Eiginfjárhlutfall	31,3%	35,1%

Skýringar, frh.:

39. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

a. Grundvöllur samstæðu

(i) Dótturfélög

Dótturfélög eru þau félög þar sem samstæðan fer með yfirráð. Yfirráð grundvallast af því hvort fjárfestir hefur ákvörðunarvald yfir fjárfestingunni, ber áhættu eða hefur réttinn til að njóta breytilegs ávinnings vegna þátttöku í fjárfestingunni og getur með ákvörðunarvaldi haft áhrif á ávinning sinn af fjárfestingunni. Við mat á yfirráðum er tekið tillit til mögulegs atkvæðisréttar sem þegar er nýtanlegur. Reikningsskil dótturfélaga eru innifalin í samstæðureikningnum frá því að yfirráð nást og þar til þeim lýkur. Reikningsskilaaðferðum dótturfélaga hefur verið breytt þegar nauðsynlegt hefur verið að laga þær að aðferðum samstæðunnar.

(ii) Viðskipti felld út við gerð samstæðureiknings

Viðskipti milli samstæðufélaga, stöður milli þeirra og óinnleystar tekjur og gjöld sem myndast hafa í viðskiptum milli félaganna eru felld út við gerð samstæðureikningsins. Óinnleyst tap er fært út með sama hætti og óinnleystur hagnaður, en aðeins að því marki að ekkert bendi til virðisrýrnunar.

b. Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð í starfrækslugjaldmiðla einstakra samstæðufélaga á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi uppgjörsdags. Gengismunur sem myndast við yfirfærslu í íslenskar krónur er færður í rekstrarreikning. Rekstrarkostnaður og sala í erlendum gjaldmiðlum eru færð í starfrækslugjaldmiðil á gengi viðskiptadags.

c. Fjármálagerningar

(i) Fjármálagerningar

Til fjármálagerninga teljast fjárfestingar í hlutabréfum, hlutdeildarskírteinum og skuldabréfum. Viðskiptakröfur, aðrar kröfur og handbært fé teljast sem fjáreignir. Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir teljast fjárskuldir.

Fjármálagerningar eru færðir á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Þegar fjármálagerningar eru ekki metnir á gangvirði gegnum rekstrarreikning, er allur beinn viðskiptakostnaður færður til hækunar á virði þeirra við upphaflega skráningu í bókhald. Eftir upphaflega skráningu eru fjármálagerningar sem ekki eru afleiður færðir með þeim hætti sem greinir hér á eftir.

Fjármálagerningar eru færðir í ársreikning þegar samstæðan gerist aðili að samningsbundnum ákvæðum viðkomandi fjármálagerninga. Fjáreignir eru felldar út úr ársreikningi ef samningsbundinn réttur samstæðunnar að sjóðstreymi vegna þeirra rennur út eða ef samstæðan yfirfærir fjáreignirnar til annars aðila án þess að halda eftir yfirráðum eða því sem næst allri þeirri áhættu og ávinningi sem í eignarhaldi á þeim felst. Bókhaldsskráning hefðbundinna kaupa og sölu á fjáreignum er gerð á viðskiptadegi, þ.e. á þeim degi sem félagið skuldbindur sig til að kaupa eða selja eignina. Kröfur eru færðar þann dag sem þær verða til. Fjárskuldir eru felldar út úr ársreikningi ef skuldbindingar samstæðunnar sem skilgreindar eru í samningi eru greiddar, falla úr gildi, er vísað frá eða þeim er aflétt.

(ii) Verðbréf

Verðbréf eru í efnahagsreikningi flokkuð sem fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning hafi þau verið þannig við upphaflega skráningu í bókhald. Fjáreignir eru tilgreindar á gangvirði gegnum rekstrarreikning ef ákvarðanir um kaup og sölu byggjast á gangvirði þeirra. Þetta á einnig við um eignir sem skilgreindar eru á móti váttryggingaskuld. Beinn viðskiptakostnaður er færður í rekstrarreikning þegar hann fellur til.

(iii) Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru fjáreignir, aðallega vegna tryggingasamninga, sem hafa fyrirfram ákveðna gjalddaga og eru ekki skráðar á opinberum markaði.

Skýringar, frh.:

39. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

c. Fjármálagerningar, frh.:

(iv) Handbært fé

Handbært fé samanstendur af óbundnum innstæðum hjá fjármálastofnunum og auðseljanlegum fjáreignum sem eru á gjalddaga innan þriggja mánaða frá kaupdegi, auðveldlega er hægt að umbreyta í reiðufé og hætta á verðbreytingum er óveruleg.

(v) Afskrifað kostnaðarverð

Afskrifað kostnaðarverð fjáreignar eða fjárskuldar er fjárhæðin sem fjáreignin eða fjárskuldin er metin á við upphaflega skráningu, að frádregnum afborgunum höfuðstóls og að viðbættum eða frádregnum uppsófnuðum afföllum eða yfirverði sem fundið er með aðferð virkra vaxta á mismun upphaflegs verðs og uppgreiðsluverðmætis, að frádreginni virðisrýrnun, ef við á.

(vi) Jöfnun

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og nettó fjárhæð færð í efnahagsreikning þegar og aðeins þegar lagalegur réttur er til staðar um jöfnun og fyrirhugað er að gera upp með jöfnun fjáreigna og fjárskulda eða innleysa eignir og greiða skuldir samtímis. Engum fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman í efnahagsreikningi.

(vii) Mat á gangvirði

Gangvirði er verð á eign eða skuld í venjubundnum viðskiptum á matsdegi. Nánar tiltekið er gangvirði það verð sem fengist við sölu eignar eða yrði greitt við yfirfærslu skuldar í hefðbundnum viðskiptum milli markaðsaðila á matsdegi.

Samstæðan metur gangvirði fjármálagerninga samkvæmt markaðsverði á virkum markaði fyrir fjármálagerninginn, sé hann fyrir hendi. Markaður er talinn virkur ef reglulega er fyrir hendi skráð markaðsvirði sem endurspeglar raunveruleg og regluleg markaðsviðskipti milli ótengdra aðila. Gangvirði fjáreignar sem tilgreind er á gangvirði gegnum rekstrarreikning er ákvarðað á grundvelli viðeigandi markaðsvirðis í lok viðskiptadags ef það er fyrir hendi, en það er venjulega síðasta skráða viðskiptaverðið.

Ef markaður fyrir fjármálagerning er ekki virkur metur samstæðan gangvirðið á grundvelli matsaðferða, þar á meðal geta verið nýleg viðskipti ótengdra aðila, tilvísun í gangvirði sambærilegra fjármálagerninga og núvirt sjóðsflæði. Sú matsaðferð sem notuð er hámarkar notkun markaðsupplýsinga en takmarkar eins og hægt er forsendur sem ekki byggjast á markaðsupplýsingum. Matið byggir einnig á öllum þeim þáttum sem markaðsaðilar taka tillit til við verðákvarðanir og er í samræmi við viðurkenndar verðmatsaðferðir fyrir fjármálagerninga. Breytur í matsaðferðum endurspeglar á áreiðanlegan hátt væntingar á mörkuðum og mat á þeim áhættuþáttum sem fjármálagerningurinn felur í sér. Samstæðan notar óháða matssérfræðinga sem meta gangvirðið á grundvelli matslíkana, aðgengilegra markaðsupplýsinga og faglegs mats. Samstæðan yfirfer matsaðferðirnar og prófar gildi þeirra með notkun markaðsviðskipta sambærilegra gerninga eða byggir á öðrum aðgengilegum markaðsupplýsingum.

(viii) Virðisrýrnun fjáreigna

Fjáreignir sem ekki eru metnar á gangvirði gegnum rekstrarreikning eru metnar á hverjum reikningsskiladegi til að kanna hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisrýrnun. Fjáreign hefur rýrnað í virði ef hlutlægar vísbendingar eru um að einn eða fleiri atburðir sem átt hafa sér stað eftir upphaflega skráningu eignarinnar benda til þess að vænt framtíðarsjóðstreymi af eigninni verði lægra en áður var talið. Virðisrýrnun fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er mismunurinn á bókfærðu verði þeirra annars vegar og núvirtu væntu framtíðarsjóðstreymi, miðað við upphaflega virka vexti, hins vegar.

Virðisrýrnun er bakfærð ef hægt er að tengja bakfærsluna með hlutlægum hætti atburðum sem orðið hafa eftir að virðisrýrnunin var færð. Bakfærsla virðisrýrnunar fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er færð í rekstrarreikning. Virðisrýrnun viðskiptavildar er þó ekki bakfærð.

Skýringar, frh.:

39. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

d. Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun. Innifalinn er kostnaður sem rekja má beint til kaupa á eigninni.

Kostnaður við að endurnýja einstaka hluta rekstrarfjármuna er eignfærður þegar líklegt er talið að ávinningur sem felst í eigninni muni renna til samstæðunnar og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar til hans er stofnað.

Afskriftir eru reiknaðar af afskrifanlegri fjárhæð, sem er kostnaðarverð að frádregnu niðurlagsverði. Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Fasteignir	25 - 50 ár
Aðrir rekstrarfjármunir	2 - 7 ár

Afskriftaaðferðir, nýtingartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörssdegi og breytt ef við á.

e. Öefnislegar eignir

(i) Viðskiptavild

Viðskiptavild myndaðist við kaup á dótturfélagi.

Eftir upphaflega skráningu er viðskiptavild metin á kostnaðarverði að frádreginni uppsafnaðri virðisrýrnun. Virðisrýrnunarpróf er framkvæmt árlega eða oftar ef atburðir eða breytingar gefa til kynna virðisrýrnun á bókfærðu verði viðskiptavildar. Viðskiptavildinni er ráðstafað á yfirtökudegi til allra sjóðskapandi eininga samstæðunnar sem ætlað er að njóti samlegðar af sameiningunni óháð því hvort öðrum eignum eða skuldum hefur verið ráðstafað til þessara eininga. Hver eining sem viðskiptavild er ráðstafað til endurspeglar minnstu einingu innan samstæðunnar þar sem fylgst er með viðskiptavildinni sem hluta af innri stjórnun.

(ii) Hugbúnaður

Hugbúnaður er eignfærður á kostnaðarverði búnaðarins ásamt kostnaði við að koma honum í notkun. Hugbúnaður er afskrifaður miðað við áætlaðan nýtingartíma hans, sem eru 2-5 ár, undir liðnum rekstrarkostnaður.

Viðhaldskostnaður vegna hugbúnaðar er færður undir liðinn rekstrarkostnað þegar hann fellur til.

(iii) Virðisrýrnun eigna sem ekki teljast fjáreignir

Eignir sem hafa ótilgreindan nýtingartíma eru ekki afskrifaðar en fara árlega í virðispróf. Hvenær sem atburðir eða breyttar aðstæður valda því að vísbendingar eru um að bókfært verð sé ekki enduheimtanlegt fara þær í gegnum mat á virðisrýrnun. Virðisrýrnun er gjaldfærð þegar bókfært verð eignar eða fjárskapandi einingar er hærra en endurheimtanleg fjárhæð hennar. Endurheimtanleg fjárhæð eignar eða fjárskapandi einingar er hreint gangvirði þeirra eða nýtingarvirði, hvort sem hærra reynist. Til þess að meta virðisrýrnun er eignum skipt niður í minnstu aðgreinanlegu hópa eigna sem mynda aðgreinanlegt sjóðstreymi. Eignir sem ekki teljast fjáreignir, aðrar en viðskiptavild, eru metnar á hverjum uppgjörssdegi til að kanna hvort vísbendingar séu um að rýrnun hafi minnkað eða horfið.

f. Vátryggingasamningar

Félagið gefur út samninga sem flytja vátryggingalega áhættu frá viðskiptavinum til samstæðunnar.

(i) Skilgreining tryggingasamninga

Með vátryggingasamningi tekur vátryggjandinn að sér vátryggingaáhættu frá vátryggingataka með því að samþykka að bæta tjón vegna ákveðins óviss atburðar í framtíðinni.

Vátryggingaáhætta er öll áhætta, önnur en fjárhagsleg áhætta, sem flutt er frá vátryggingataka til útgefanda vátryggingasamnings, svo sem vegna eignatjóns, slyss, sjúkdóms eða andláts.

Skýringar, frh.:

39. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

(ii) Vátryggingasamningar - flokkun

Tryggingasamningar samstæðunnar greinast í tvo flokka eftir því hversu lengi vátryggingaáhættan varir og hvort samningarnir eru fastir eða breytilegir.

Skadaþryggingar

Tryggingasamningar í þessum flokkir eru ábyrgðatryggingar, slysatryggingar og eignatryggingar.

Ábyrgða- og slysatryggingasamningar bæta tjón sem hinn vátryggði veldur þriðja aðila vegna afleiðinga lögmætra aðgerða hans og bætir einnig hinum vátryggða það tjón sem hann verður fyrir í samræmi við skilmála tryggingasamningsins.

Eignatryggingar greiða aðallega bætur til viðskiptavina samstæðunnar vegna tjóns eða taps á eignum. Viðskiptavinir með rekstrarstöðvunartryggingu geta einnig fengið bætur vegna tekjutaps ef tjón eigna veldur því að eignirnar nýtast ekki í rekstri.

Líftryggingar

Þessir vátryggingasamningar taka til andláts eða ákveðinna sjúkdóma.

Iðgjöld eru færð til tekna línulega á vátryggingatímabili og bótagreiðslur er færðar til gjalda á því tímabili sem hinn tryggði atburður á sér stað.

(iii) Fjárfestingar þar sem fjárfestingaráhætta er borin af líftryggingataka

Fjárfestingar með fjárfestingaráhættu líftryggingataka eru fjáreignir í eigu samstæðunnar sem vátryggingatakar í söfnunarlíftryggingum hafa valið og bera fjárfestingaráhættu af samkvæmt skilmálum söfnunarlíftrygginga. Líftryggingaskuld með fjárfestingaráhættu líftryggingataka er skuldbinding samstæðunnar gagnvart umræddum vátryggingatökum að sömu fjárhæð.

(iv) Tjónaskuld

Samstæðan metur á uppgjörstegi hvort skráð tjónaskuld sé nægjanleg til þess að standa við áætlaðar skuldbindingar samstæðunnar með því að meta framtíðarfjárflæði tjónaskuldarinnar. Allar breytingar á tjónaskuldinni koma fram í rekstrarreikningi (sjá skýringu 8). Við gerð matsins er tekið tillit til áætlana vegna allra samningsbundinna sjóðshreyfinga vegna tjóna og tjónakostnaðar.

(v) Endurtryggingasamningar

Endurtryggingasamningar eru gerðir til að draga úr áhættu samstæðunnar. Endurtryggjendur bera ýmist ákveðið hlutfall af bótafjárhæðum eða alla áhættuna umfram umsamda fjárhæð.

Kröfur á endurtryggjendur vegna iðgjalda og tjóna eru færðar sem endurtryggingaeignir. Þar er um að ræða kröfur vegna hlutdeildar þeirra í tjónum samkvæmt endurtryggðum vátryggingasamningum og hlutdeild í iðgjaldaskuld. Skuldbindingar vegna endurtrygginga er hlutdeild endurtryggjenda í iðgjöldum vegna endurtryggingasamninga sem færð eru í rekstrarreikning við endurnýjun samninganna (sjá skýringar 6 og 8).

g. Eigið fé

(i) Hlutfé

Þegar samstæðan kaupir eigin hluti er kaupverðið, að meðtöldum beinum kostnaði, fært til lækkunar á eigin fé. Þegar eigin hlutir eru seldir er eigið fé hækkað.

(ii) Arðgreiðslur

Arðgreiðslur til hluthafa eru færðar til lækkunar á eigin fé þegar þær eru samþykktar af hluthöfum á aðalfundi.

Skýringar, frh.:

39. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

h. Skuldbindingar

Skuldbinding er færð þegar talið er að samstæðan beri lagalega eða ætlaða skuldbindingu vegna liðinna atburða, líklegt er talið að til greiðslu komi og hægt er að meta hana á áreiðanlegan hátt. Skuldbindingar eru metnar miðað við vænt framtíðarsjóðstreymi, sem er núvirt með vöxtum fyrir skatta, þar sem vextirnir endurspeglar mat markaðarins á tímavirði peninga hverju sinni og þá áhættu sem fylgir einstökum skuldbindingum.

i. Tekjur og gjöld af váttryggingastarfsemi

(i) Iðgjöld

Tekjufærð iðgjöld í rekstrarreikningi eru þau iðgjöld sem falla til á rekstrarárinu að viðbættum yfirfærðum iðgjöldum frá fyrra ári, en að frádregnum iðgjöldum næsta árs, sem færast sem iðgjaldaskuld. Iðgjaldaskuld í efnahagsreikningi er sá hluti iðgjalda vegna tekinnar váttryggingaáhættu á árinu sem tilheyrir næsta reikningsári.

(ii) Umboðslaun

Umboðslaun í rekstrarreikningi er þóknun frá endurtryggjendum.

(iii) Tjón

Gjaldfærð tjón í rekstrarreikningi eru tjón ársins ásamt hækkun eða lækkun vegna tjóna fyrri ára. Tjónaskuld í efnahagsreikningi er heildarfjárhæð tilkynnta óuppgerðra tjóna, auk tryggingafræðilegrar áætlunar fyrir orðnum en ótilkynntum tjónum.

j. Tekjur og gjöld af fjárfestingum

(i) Vaxtatekjur og vaxtagjöld

Vaxtatekjur og vaxtagjöld eru færð í rekstrarreikning miðað við virka vexti. Virkir vextir eru þeir vextir sem afvaxta nákvæmlega væntar framtíðargreiðslur á væntum líftíma fjáreigna eða fjárskulda og endurspeglar virkir vextir bókfært verð fjáreigna og fjárskulda. Virkir vextir myndast við upphaflega skráningu fjáreigna og fjárskulda og eru ekki endurskoðaðir síðar á líftímanum.

Útreikningur virkra vaxta felur í sér allar þóknarir og álag eða frádrag, greitt eða móttekið, viðskiptakostnað og aföll eða yfirverð sem eru óaðskiljanlegur hluti af virkum vöxtum. Viðskiptakostnaður er kostnaður sem hægt er að rekja beint til yfirtöku, útgáfu eða afskráningar fjáreigna eða fjárskulda.

Vaxtatekjur og vaxtagjöld í rekstrarreikningi innifela vexti af fjáreignum og fjárskuldum sem metin eru á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta og vexti af handbæru fé.

(ii) Gangvirðisbreytingar fjáreigna

Gangvirðisbreytingar fjárfestinga í verðbréfum samanstanda af breytingum á gangvirði.

(iii) Gengismunur

Gengismunur samanstendur af breytingum eigna og skulda í erlendum gjaldmiðlum. Nettó gengismunur er færður í rekstrarreikning með fjármunatekjum.

k. Rekstrarkostnaður

Rekstrarkostnaður samanstendur af launakostnaði, markaðskostnaði, upplýsingatæknikostnaði, skrifstofu- og stjórnunarkostnaði, kostnaði við rekstur húsnæðis, afskriftum rekstrarfjármuna og öðrum kostnaði.

l. Tekjuskattur

Tekjuskattur af afkomu ársins samanstendur af tekjuskatti til greiðslu og frestuðum tekjuskatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning nema að því marki sem hann varðar liði sem eru færðir beint á eigið fé eða í yfirlit um heildarafkomu, en í þeim tilvikum er tekjuskatturinn færður á þá liði.

Tekjuskattur til greiðslu er tekjuskattur sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar ársins, miðað við gildandi skatthlutfall á uppgjörssdegi, auk leiðréttinga á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.

Skýringar, frh.:

39. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

I. Tekjuskattur, frh.:

Frestaður tekjuskattur er færður með notkun efnahagsreikningsaðferðarinnar vegna tímabundinna mismuna á bókfærðu verði eigna og skulda í ársreikningnum annars vegar og skattverði þeirra hins vegar. Frestaður tekjuskattur er ekki færður vegna tímabundinna mismuna vegna upphaflegrar skráningar eigna eða skulda sem hafa ekki áhrif á reikningshaldslega eða skattalega afkomu.

Frestaður tekjuskattur er metinn með því skatthlutfalli sem búist er við að verði lagt á tímabundna mismuni þegar þeir snúast við, byggt á lögum sem öðlast hafa gildi með formlegum hætti eða í reynd á uppgjörstæði. Skatteign og tekjuskattskuldbindingu er jafnað saman þegar til staðar er lagalegur réttur til að jafna saman tekjuskattsskuld og skatteign og þegar skattarnir munu verða lagðir á af sömu skattyfirvöldum á sama fyrirtæki, eða á fyrirtæki sem eru samsköttuð og gert er ráð fyrir að muni greiða skatta sameiginlega.

Skatteign er einungis færð að því marki sem líklegt er talið að skattskyldur hagnaður verði til ráðstöfunar í framtíðinni, sem unnt verður að nýta eignina á móti. Skatteign er metin á hverjum uppgjörstæði og lækkuð að því marki sem talið er að hún nýtist ekki.

m. Hagnaður á hlut

Samstæðan birtir í ársreikningnum grunnhagnað á hlut og þynntan hagnað á hlut fyrir almenna hluti í félaginu. Grunnhagnaður á hlut er reiknaður sem hlutfall afkomu, sem ráðstafað er til almennra hluthafa í félaginu, og vegins meðalfjölda útistandandi almennra hluta á árinu. Þynntur hagnaður á hlut er sá sami og grunnhagnaður á hlut þar sem félagið hefur ekki gert kaupréttarsamninga eða breytanlega lánasamninga.

n. Starfspáttayfirlit

Rekstrarstarfspáttur er hluti samstæðunnar sem fæst við viðskipti og er fær um að afla tekna og stofna til gjalda að meðtöldum tekjum og gjöldum vegna viðskipta við aðra hluta samstæðunnar.

o. Innleiðing á nýjum og endurbættum stöðlum

Við gerð ársreikningsins er beitt sömu reikningsskilaaðferðum og beitt var árið 2017. Alþjóða reikningsskilaráðið hefur gefið út nokkra nýja staðla og túlkanir auk þess að gera breytingar á áður útgefnum stöðlum. Eftirfarandi er umfjöllun um þá staðla, túlkanir og breytingar sem máli skipta fyrir félagið.

IFRS 9 *Fjármálagerningar* gildir frá og með árinu 2018 og leysir af hólmi núgildandi staðal IAS 39 *Fjármálagerningar: Færsla og mat* auk þess að leiða til breytinga á öðrum stöðlum, einkum IFRS 7 *Fjármálagerningar: Upplýsingagjöf*. Samkvæmt IFRS 9 mun flokkun fjáreigna og reikningshaldsleg meðhöndlun þeirra einkum ráðast af viðskiptalíkani, en eðli fjármálagerninganna skiptir einnig máli. Stjórnendur telja að staðallinn muni hafa óveruleg áhrif á reikningsskil félagsins þar sem meirihluti fjáreigna er færður á gangverði og fellur því ekki undir nýtt virðisrýrnunarlíkan. Félagið mun nýta sér undanþágu frá innleiðingu staðalsins og innleiða hann með IFRS 17.

IFRS 15 *tekjur af samningum við viðskiptavinum* gildir frá og með 1. janúar 2018. Tekjulíkan IFRS 15 er ólíkt eldri reglum þar sem innlausn tekna byggir nú á afhendingu á vöru og þjónustu til viðskiptavina og flutningi yfirráða til hans, en áður var miðað við yfirfærslu áhættu og ávinnings. Upptaka IFRS 15 hefur ekki áhrif á færslu tekna eða afkomu félagsins. Samanburðarfjárhæðir breytast ekki.

IFRS 16 *Leigusamningar* gildir frá og með árinu 2019. Staðallinn setur fram heildstætt líkan fyrir reikningshaldslega meðferð vegna leigusamninga, bæði í reikningsskilum leigutaka og leigusala. Við gildistöku leysir IFRS 16 af hólmi núverandi leiðbeiningar um reikningshaldslega meðferð leigusamninga, þar á meðal IAS 17 *Leigusamningar* og tengdar túlkanir. IFRS 16 greinir á milli leigu- og þjónustusamninga á grundvelli þess hvort til staðar sé greinanleg eign sem viðskiptavinur hefur yfirráð yfir. Ekki þarf lengur að greina á milli rekstrarleigu (utan efnahags) og fjármögnunarleigu (innan efnahags) í reikningsskilum leigutaka. Þess í stað setur staðallinn fram líkan þar sem nýtingarréttur og samsvarandi leiguskuld eru skráð í efnahagsreikning fyrir alla leigusamninga, nema þá sem samkvæmt skilgreiningu teljast stuttir leigusamningar eða þar sem virði hins leigða telst óverulegt. Að auki gerir IFRS 16 kröfu um ítarlegar upplýsingar í skýringum. Staðallinn tekur gildi fyrir reikningsskilatímabil sem hefjast 1. janúar 2019 eða síðar. Félagið er leigutaki að húsnæði. Félagið hefur reiknað möguleg áhrif upptöku staðalsins en talið er að leiguskuld og nýtingarréttur sem færður verður í efnahagsreikning í upphafi árs 2019 muni verða um 510 millj. kr.

IFRS 17 *Vátryggingasamningar* var gefinn út árið 2017. Staðallinn mun gilda frá og með árinu 2022 ef hann verður samþykktur af Evrópusambandinu. Þar sem skammur tími er liðinn frá því staðallinn var gefinn út er enn ekki ljóst hversu mikil áhrif hann mun hafa á reikningsskil félagsins því möguleg áhrif hafa ekki verið metin til fulls.

Ársfjórðungayfirlit (óendurskoðað)

	4F	3F	2F	1F	Samtals	4F	3F	2F	1F	Samtals
	2018	2018	2018	2018	2018	2017	2017	2017	2017	2017
Vátryggingastarfsemi										
Iðgjöld tímabilsins	4.684.301	4.767.304	4.462.390	4.251.139	18.165.133	4.210.787	4.294.134	4.029.421	3.849.130	16.383.472
Hluti endurtryggj. í iðgjaldatekjum	(253.179)	(231.825)	(249.451)	(212.456)	(946.910)	(214.191)	(236.232)	(214.310)	(179.774)	(844.507)
Eigin iðgjöld	4.431.122	4.535.479	4.212.939	4.038.683	17.218.223	3.996.596	4.057.902	3.815.111	3.669.356	15.538.966
Fjárfestingatekjur af vátryggingarekstri	314.227	294.460	278.321	277.898	1.164.905	259.096	265.643	261.543	275.501	1.061.783
Aðrar tekjur	85.020	4.380	7.826	8.263	105.490	45.308	8.162	3.514	15.992	72.976
Heildartekjur af vátryggingarekstri	4.830.368	4.834.319	4.499.086	4.324.845	18.488.618	4.301.000	4.331.707	4.080.168	3.960.849	16.673.725
Tjón tímabilsins	(3.838.518)	(3.323.888)	(3.878.721)	(3.044.350)	(14.085.477)	(3.176.727)	(3.028.118)	(3.004.050)	(2.951.497)	(12.160.392)
Hluti endurtryggjenda í tjónum tímabilsins	481.418	75.787	394.596	46.324	998.125	80.249	14.777	114.083	49.800	258.909
Eigin tjón	(3.357.100)	(3.248.101)	(3.484.125)	(2.998.026)	(13.087.352)	(3.096.478)	(3.013.341)	(2.889.967)	(2.901.697)	(11.901.483)
Rekstrarkostnaður af vátryggingarekstri	(992.943)	(878.701)	(968.005)	(930.529)	(3.770.177)	(930.650)	(819.082)	(940.568)	(923.692)	(3.613.992)
Heildargjöld af vátryggingarekstri	(4.350.043)	(4.126.802)	(4.452.130)	(3.928.554)	(16.857.529)	(4.027.128)	(3.832.423)	(3.830.535)	(3.825.389)	(15.515.475)
Hagnaður af vátryggingarekstri	480.325	707.517	46.956	396.290	1.631.089	273.872	499.284	249.633	135.460	1.158.250
Fjárfestingastarfsemi										
Fjárfestingatekjur af fjárfestingastarfsemi	71.151	(348.620)	(583.452)	515.196	(345.725)	389.606	(884.849)	608.779	1.088.667	1.202.203
Rekstrarkostnaður af fjárfestingastarfsemi	(65.133)	(77.701)	(96.847)	(93.487)	(333.167)	(79.436)	(61.571)	(69.298)	(64.681)	(274.986)
Hagnaður af fjárfestingastarfsemi	6.018	(426.321)	(680.299)	421.709	(678.892)	310.170	(946.420)	539.481	1.023.986	927.217
Hagnaður fyrir tekjuskatt	486.343	281.196	(633.343)	817.999	952.197	584.042	(447.136)	789.114	1.159.446	2.085.467
Tekjuskattur	(93.881)	(140.793)	3.378	(69.031)	(300.327)	(168.515)	(25.083)	(86.858)	(59.031)	(339.487)
Heildarhagnaður tímabilsins	392.462	140.403	(629.965)	748.968	651.870	415.527	(472.219)	702.256	1.100.415	1.745.982
Tjónahlutfall	81,9%	69,7%	86,9%	71,6%	77,5%	75,4%	70,5%	74,6%	76,7%	74,2%
Endurtryggingahlutfall	(6,7%)	3,2%	(3,4%)	3,7%	(0,9%)	2,1%	5,0%	2,4%	3,0%	3,1%
Kostnaðarhlutfall	21,2%	18,4%	21,7%	21,9%	20,8%	22,1%	19,1%	23,3%	24,0%	22,1%
Samsett hlutfall	96,5%	91,3%	105,2%	97,2%	97,4%	99,6%	94,6%	100,3%	103,6%	99,4%
Ávöxtun eigin fjár á ársgrundvelli	10,8%	3,9%	(17,4%)	20,2%	4,5%	10,2%	(11,7%)	16,9%	26,7%	10,7%
Hagnaður á hlut	0,27	0,10	(0,44)	0,53	0,46	0,29	(0,34)	0,49	0,75	1,19
Eigið fé	13.827.091	13.534.382	13.695.329	14.459.275	13.827.091	15.206.363	13.534.382	13.695.329	14.459.275	15.206.363
Gjaldþolshlutfall SII eftir arðgreiðslu	1,49	1,52	1,45	1,51	1,49	1,48	1,48	1,58	1,56	1,48

Inngangur

Sjóvá-Almennar tryggingar hf. (Sjóvá) er hlutafélag sem stofnað var 20. júní 2009. Félagið er váttryggingafélag og starfar samkvæmt lögum um hlutafélög nr. 2/1995¹, lögum um váttryggingastarfsemi nr. 100/2016² og lögum um váttryggingasamstæður nr. 60/2017³.

Í samræmi við lög um endurskoðendur nr. 79/2008⁴ eru váttryggingafélög skilgreind sem einingar tengdar almannahagsmunum og er sérstaklega kveðið á um hlutverk endurskoðunarnefnda í slíkum einingum í lögum um ársreikninga nr. 3/2006⁵. Sjóvá samstæðan starfar á váttryggingamarkaði og er alhliða váttryggingafélag með starfsemi á Íslandi á sviði skaða- og líftrygginga. Samkvæmt útgefnum ársreikningum var hlutdeild Sjóvár miðað við iðgjöld ársins hjá íslenskum váttryggingafélögum í árslok 2017 um 26% í skaðatryggingum og um 32% í líf- og heilsutryggingum. Sjóvá-Almennar líftryggingar hf. (Sjóvá líf) er dótturfélag Sjóvár og er allri daglegri starfsemi þess útvistað til móðurfélagsins.

Starfsemi Sjóvár er fjölbreytt og þjónustan yfirgripsmikil en félagið býður tryggingavernd á öllum sviðum til fleiri en 8.000 lögaðila og yfir 70.000 einstaklinga hér á landi. Viðskiptavinum í vildarþjónustunni Stofni er boðið upp á ýmsa virðisaukandi þjónustubætti, svo sem vegaaðstoð, endurgreiðslu hluta af iðgjöldum, fjölþættar vildir í tjonarþjónustu og betri kjör á tryggingum. Í árslok 2018 störfuðu 183 starfsmenn hjá Sjóvá í 177 stöðugildum. Sjóvá hefur á að skipa 22 útibúum og þjónustuskrifstofum víðs vegar um landið og leggur kapp á að þjónusta félagsins sé öllum aðgengileg.

Sjóvá hefur verið skráð félag á Aðalmarkaði Nasdaq Iceland síðan 11. apríl 2014 og því gilda um starfsemina lög um verðbréfavíðskipti nr. 108/2007⁶ og reglur fyrir útgefendur fjármálagerna.

Fylgni við leiðbeiningar um stjórnarhætti

Félagið fylgir reglum um stjórnarhætti sem fjallað er um í lögum um ársreikninga, lögum um hlutafélög, lögum um váttryggingastarfsemi og reglugerð um váttryggingastarfsemi nr. 585/2017⁷. Stjórn félagsins endurnýjaði starfsreglur sínar þann 15. febrúar 2018 og eru þær aðgengilegar á sjova.is. Stuðst var við leiðbeiningar Viðskiptaráðs Íslands, Nasdaq Iceland hf. og Samtaka atvinnulífsins útgefnum í maí 2015⁸ við ritun stjórnarháttayfirlýsingarinnar.

Sjóvá starfar eins og að framan greinir eftir leiðbeiningum um stjórnarhætti og uppfyllir ákvæði þeirra, en á því er neðangreind undantekning.

Í grein 1.1 eru tilgreindar kröfur þess efnis að hluthafar geti tekið þátt í hluthafafundum rafrænt að hluta til eða öllu leyti og greitt atkvæði án þess að vera á staðnum. Stjórn Sjóvár hefur hingað til ekki talið réttlætjanlegt að uppfylla þessar kröfur að teknu tilliti til samsetningar hluthafahópsins og kostnaðar.

Upplýsingar um brot á lögum og reglum sem viðeigandi eftirlits- eða úrskurðaraðili hefur ákvarðað

Félagið hefur enga dóma hlotið fyrir refsiverðan verknað skv. almennum hegningarlögum, samkeppnislögum, lögum um váttryggingastarfsemi eða löggjöf um hlutafélög, einkahlutafélög, bókhald, ársreikninga, gjaldprot eða opinber gjöld eða þeim sérlögum sem gilda um aðila sem lúta opinberu eftirliti með váttryggingastarfsemi.

Innra eftirlit og áhættustýring

Sjóvá lýtur eftirliti Fjármálaeftirlitsins (FME) og hefur komið á samhæfðri áhættustýringu sem nær til allra rekstrarþátta félagsins og sett sér áhættustefnu sem lýsir umgjörð samhæðrar áhættustýringar.

¹ www.althingi.is/lagas/nuna/1995002.html

² www.althingi.is/lagas/nuna/2016100.html

³ www.althingi.is/lagas/nuna/2017060.html

⁴ www.althingi.is/lagas/nuna/2008079.html

⁵ www.althingi.is/lagas/nuna/2006003.html

⁶ www.althingi.is/lagas/nuna/2007108.html

⁷ www.stjornartidindi.is/Advert.aspx?RecordID=3f951865-2127-41b0-aad3-9a8f19a530a6

⁸ <http://leidbeiningar.is/>

Áhættustefnan tekur til allra áhættuþátta sem krafist er í lögum um vátryggingastarfsemi og reglugerð um vátryggingastarfsemi. Stefnan var síðast endurnýjuð 11. desember 2018.

Stjórnkerfi og skipulag félagsins eru skráð í gæðakerfi þess. Leiðbeiningar fyrir starfsmenn félagsins miða að því að hver og einn beri ábyrgð á gæðum vinnu sinnar, þjónustu félagsins og upplýsingaöryggi. Innra eftirlit er innbyggt í verklagsreglur félagsins og eru innri úttektir og áhættugreiningar framkvæmdar reglulega.

Félagið leggur áherslu á skýra verkaskiptingu og ábyrgð. Uppbygging Sjóvár á eigin starfsemi er í samræmi við þrjár varnarlínur innra eftirlits. Unnið er að því að taka saman heildstætt yfirlit um innra eftirlit (e. Assurance map) sem gefur góðar upplýsingar um umfang eftirlits á öllum innri eftirlitsþáttum og gerir kleift að sannreyna niðurstöður og meta eftirlitið og umfang þess. Regluleg skýrslugjöf er varðar afkomu einstakra sviða starfseminnar er mikilvægur þáttur innra eftirlits. Mánaðarlegar skýrslur um rekstrarlega afkomu og fjárfestingar, ársfjórðungslegar skýrslur um áhættustýringu, árlegt eigið áhættu- og gjaldþolsmat og aðrar reglulegar úttektir miða að því að tryggja gagnsæi í starfseminni og auðvelda félaginu að uppgötva og leiðrétta hugsanlegar skekkjur, fylgjast með frávikum og sveiflum í starfseminni og gefa svigrúm til að bregðast við ef áhættuþættir eða breytingar í rekstrarumhverfi gefa tilefni til. Framkvæmdastjórn fundar að jafnaði hálfmánaðarlega með áhættu- og öryggisnefnd og einstakir framkvæmdastjórar eiga að lágmarki árlegan fund með áhættu- og öryggisnefnd um áhættu þeirra ábyrgðarsviðs, fjalla um hvernig stýringu og eftirliti með áhættum er háttað og meta hvort það sé fullnægjandi.

Starfssvið áhættustjóra, regluvörslu, tryggingastærðfræðings og innri endurskoðanda teljast til lykilstarfssviða samkvæmt lögum um vátryggingastarfsemi og skulu þeir einstaklingar sem þeim sinna uppfylla sérstakar kröfur um hæfi og hæfni.

Tryggingastærðfræðingur félagsins hefur reglulegt eftirlit með því að iðgjaldaskrár endurspegli raunverulega vátryggingalega áhættu og séu í samræmi við afkomumarkmið. Tjónaskuld og endurtryggingavernd félagsins eru metnar með reglulegum hætti og þess gætt að þær séu í samræmi við þarfir félagsins og skuldbindingar þess. Auk þessa tekur tryggingastærðfræðingur saman árlega skýrslu fyrir stjórn félagsins um verkefni sem starfssviðið hefur framkvæmt, niðurstöður þeirra ásamt ábendingum.

Sjóvá hlaut árið 2014 vottun á upplýsingaöryggi samkvæmt ISO/IEC 27001 staðlinum sem staðfestir að rekstur upplýsingakerfa félagsins sé í samræmi við kröfur staðalsins og var vottunin endurnýjuð eftir úttekt sem framkvæmd var í október 2018.

Endurskoðun ársreiknings félagsins er í höndum KPMG ehf. sem kosið var á aðalfundi árið 2018 fyrir rekstrarárin 2018-2022. Innri endurskoðun er útvistað til Ernst & Young ehf.

Hlutverk, framtíðarsýn og vegvísar

Á árinu 2018 var áfram unnið að settum markmiðum um stöðu félagsins til framtíðar. Þau byggja á stefnu sem mörkuð var árið 2013 og byggir hún á skilgreindu hlutverki, framtíðarsýn og vegvísun Sjóvár sem starfsfólk hefur að leiðarljósi í starfi sínu. Hlutverk Sjóvár er: „Við tryggjum verðmætin í þínu lífi“. Framtíðarsýnin er: „Sjóvá er tryggingafélag sem þér líður vel hjá“. Vegvísarnir eru leiðbeinandi í öllum ákvörðunum stjórnar og starfsfólks og leggja grunninn að þeirri framtíðarsýn sem unnið er að innan félagsins:

- Verum á undan – þannig sýnum við frumkvæði
- Höfum það einfalt – þannig gerum við okkur skiljanleg
- Segjum það eins og það er – þannig sýnum við heiðarleika
- Verum vingjarnleg – þannig verður allt fyrirtækið eftirsóknarvert

Reglur, stefnur og samfélagsleg ábyrgð

Stjórn Sjóvár samþykkti endurskoðaðar starfsreglur sínar 22. janúar 2018. Reglurnar kveða meðal annars á um hæfi, verkaskiptingu og skyldur stjórnarmanna. Reglurnar ná einnig yfir hlutverk og verksvið stjórnar og forstjóra, fyrirsvar stjórnar félagsins, upplýsingagjöf til stjórnar, fundarsköp og fundargerðir, ákvörðunarvald og skipan undirnefnda stjórnar. Hlutverk stjórnar er að hafa eftirlit með því að starfsemi félagsins sé í samræmi við lög og samþykktir og hafa eftirlit með bókhaldi og ráðstöfun fjármuna félagsins. Stjórnin hefur eftirlit með árangri og skilvirkni félagsins og stuðlar að því að markmið félagsins náist.

Stjórn hélt sameiginlega fundi með innri og ytri endurskoðendum og endurskoðunarnefnd um innra eftirlit og áhættustýringu, með og án viðveru starfsfólks félagsins. Mat stjórnar á eigin störfum á árinu 2018 fór fram í janúar 2019. Stjórn lagði mat á stærð stjórnar, samsetningu, verklag og starfshætti. Stjórnin taldi sig hafa starfað í samræmi við starfsreglur sínar og tryggt að fyrir liggi reglur og stefnur um reksturinn, enda eru reglur og stefnur endurskoðaðar með reglulegu millibili og eftir því sem aðstæður krefjast í starfsumhverfinu. Starf stjórnarinnar byggir á fyrirfram samþykktri starfsáætlun og mat stjórnin upplýsingagjöf til stjórnarinnar og aðgengi hennar að gögnum gott. Stjórnin lagði mat á störf undirnefnda stjórnar og frammistöðu forstjóra og stjórnarformanns. Einnig var lagt mat á þróun félagsins og er niðurstaðan sú að hún væri í samræmi við langtíamarkmið stjórnar og stjórnenda.

Stefna samstæðunnar um samfélagslega ábyrgð er sem hér segir: „Við hjá Sjóvá teljum mikilvægt að starfa í sátt við samfélagið og umhverfið. Með því að haga starfsemi á samfélagslega ábyrgan hátt stuðlum við að arðsemi og vexti til framtíðar til hagsbóta fyrir samfélagið, viðskiptavinum, hluthafa og starfsmenn. Sjóvá styður og hefur í heiðri grundvallarmannréttindi eins og þeim er lýst í alþjóðasamningum, vinnur markvisst að jafnrétti og jöfnum tækifærum innan félagsins meðal annars með virkri mannréttindastefnu og jafnlaunavottun. Sjóvá leggur sitt af mörkum til að stuðla að sjálfbærni og vernd umhverfisins með því að draga úr umhverfisáhrifum eigin starfsemi með markvissum aðgerðum og ábyrgri og meðvitaðri nýtingu auðlinda. Leitast er við að tryggja að spilling, glæpsamleg starfsemi og peningabætti eigi sér ekki stað innan félagsins eða í viðskiptum við það. Vegvísar Sjóvár byggja undir áreiðanleika og gagnsæi starfseminnar. Auk þeirra er starfsfólki uppálagt að fylgja útgefnum siðareglum félagsins sem eru grunnviðmið fyrir góða viðskiptahætti og siðferði í viðskiptum.“ Sjóvá hefur verið aðili að Festu, miðstöð um samfélagsábyrgð, frá árinu 2014. Sjóvá hefur jafnlaunavottun VR sem staðfestir að í félaginu er virkt jafnlaunakerfi og hefur vottunin verið endurnýjuð árlega frá árinu 2014.

Samfélagslega ábyrg tryggingastarfsemi miðar að því að jafnvægi sé milli iðgjalda og tjóna og að þeir fjármunir sem félaginu er treyst fyrir nægi vel fyrir skuldbindingum. Ef þess er einhver kostur er ákjósanlegast bæði fyrir viðskiptavinum og félagið að hindra eða lágmarka tjón. Hjá Sjóvá er unnið að því að takmarka áhættu og tjón með markvissum forvörnum.

Félagið hefur undanfarin ár fylgst með þróun umhverfisvísa og auðlinda í rekstri félagsins og er leitast við að minnka útblástur gróðurhúsalofttegunda. Lögð hefur verið áhersla á að bæta flokkun sorps til endurvinnslu.

Samþykktir félagsins, starfsreglur stjórnar Sjóvár, starfsreglur endurskoðunarnefndar, starfsreglur tilnefninganefndar, stefna um persónuvernd, stefna um samfélagslega ábyrgð og siðareglur Sjóvár eru aðgengilegar á sjova.is.

Stjórn

Stjórn skal skv. samþykktum félagsins skipuð fimm aðalmönnum og tveimur varamönnum. Stjórnarkjör fer fram á aðalfundi sem hlutfallskosning milli einstaklinga og skulu fyrstu fjögur stjórnarsæti skipa þeir tveir karlar og þær tvær konur sem fá flest atkvæði við kjörið og skal sá einstaklingur sem næst kemur á eftir fyrrgreindum fjórum stjórnarmönnum teljast réttkjörinn sem fimmti stjórnarmaðurinn. Í kjöri til varamennsku í stjórn teljast kjörin sú kona og sá karl sem flest atkvæði fá í kjörinu. Stjórnarmenn og framkvæmdastjóri skulu fullnægja þeim hæfisskilyrðum sem sett eru í hlutafélagalögum og lögum um vátryggingastarfsemi eftir því sem við á. Í starfsreglum stjórnar segir að leitast skuli við að meirihluta stjórnar skipi stjórnarmenn sem eru óháðir gagnvart félaginu og daglegum stjórnendum þess. Úr hópi aðalmanna skal kjósa stjórnarformann og varaformann stjórnar með einföldum meirihluta. Ekki er í gildi stefna um fjölbreytileika eins og henni er lýst í lögum um ársreikninga en gildandi mannréttindastefna félagsins lýsir áherslum Sjóvár í jafnréttismálum. Markmið stefnunnar er að tryggja að mannauður félagsins verði sem best nýttur með því að stuðla að jafnri stöðu kvenna og karla og jöfnum tækifærum einstaklinga.

Aðalmenn í stjórn Sjóvár eru Erna Gísladóttir, stjórnarformaður, Tómas Kristjánsson, varaformaður, Heimir V. Haraldsson, Hjördís E. Harðardóttir og Ingi Jóhann Guðmundsson. Varamenn í stjórn eru Garðar Gíslason og Kristín Egilsdóttir. Stjórnin fundar að jafnaði mánaðarlega og að lágmarki 10 sinnum á ári.

Stjórn Sjóvár telur að ákvæðum leiðbeininga um stjórnarhætti er varðar óháði stjórnarmanna sé fullnægt. Þau Erna, Heimir, Hjördís og Tómas eru óháð félaginu, daglegum stjórnendum þess og stórum hluthöfum. Ingi Jóhann er óháður félaginu og daglegum stjórnendum þess en hann telst háður stórum hluthafa samkvæmt

leiðbeiningum um stjórnarhætti þar sem hann er eigandi og stjórnarmaður í félögum sem eiga beina og óbeina eignarhluti yfir 10% í Sjóvá.

Stjórn Sjóvár fundaði 14 sinnum á árinu 2018 og voru stjórnarfundir fullskipaðir stjórnarmönnum að þremur frátöldum þar sem einn stjórnarmaður forfallaðist og sat annar varamanna einn þeirra funda.

Erna Gísladóttir, stjórnarformaður, fædd 5. maí 1968, til heimilis á Seltjarnarnesi. Erna hefur setið í stjórn Sjóvár frá 20. júní 2009. Hún tók við formennsku stjórnar í júlí 2011. Erna lauk B.Sc. í hagfræði frá Háskóla Íslands 1991 og MBA frá IESE í Barcelona 2004. Erna er forstjóri og í stjórn BL ehf. Hún var forstjóri Bifreiða og landbúnaðarvéla hf. 2003-2008, var einn af eigendum þess félags og framkvæmdastjóri frá 1991. Auk framangreinds situr hún í stjórnnum BLIH hf., Egg ehf., Egg fasteigna ehf., Eldhúsvara ehf., Haga hf., Umbreytingar slhf. og Hregg ehf.

Erna er óháð félaginu, daglegum stjórnendum og stórum hluthöfum félagsins.

Erna er ásamt eiginmanni sínum eigandi og stjórnarmaður í Egg ehf. Egg ehf. á 2,8418% eignarhlut í Sjóvá.

Tómas Kristjánsson, varaformaður, fæddur 15. nóvember 1965, til heimilis í Reykjavík. Tómas hefur setið í stjórn Sjóvár frá 28. júlí 2011. Tómas er Cand.Oecon. í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands 1989 og með MBA-gráðu frá háskólanum í Edinborg 1997. Hann hefur frá júní 2007 starfað sem annar eigenda og í stjórn hjá fjárfestingafélaginu Siglu ehf. og fasteignafélaginu Klasa ehf. Tómas var framkvæmdastjóri áhættustýringar, fjárstýringar, fjármögnunar og reikningshalds Fjárfestingarbanka atvinnulífsins hf. (síðar Íslandsbanka hf. og Glitnis banka hf.) og sat í framkvæmdastjórn bankans frá 1998 til maí 2007. Hann starfaði sem yfirmaður lánaeftirlits lönlánasjóðs 1990–1998. Tómas situr auk þess sem að framan er talið í stjórnnum Draupnis-Siglu ehf., Gana ehf., Elliðavogs ehf., Heljarkamb ehf., Klasa fjárfestingar hf., Nesvalla ehf., NV lóða ehf., NVL ehf., Grunnus I hf. Smárabyggðar ehf., Regins hf., Klasa ehf. og Húsafell Resort ehf.

Tómas er óháður félaginu, daglegum stjórnendum og stórum hluthöfum félagsins.

Tómas er eigandi og stjórnarmaður í Gana ehf. sem á 1,0891% eignarhlut í Sjóvá.

Heimir V. Haraldsson, fæddur 22. apríl 1955, til heimilis í Reykjavík. Heimir hefur setið í stjórn Sjóvár frá 20. júní 2009. Heimir er Cand.Oecon. í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands 1979, og fékk löggildingu sem endurskoðandi 1982. Heimir hefur rekið eigin fjárfestingar- og ráðgjafar fyrirtæki og sinnt ýmsum stjórnar- og nefndarstörfum frá árinu 2002. Heimir var framkvæmdastjóri Fjárfestingarfélagsins Gildingar hf. 2000–2002. Hann starfaði 1976–2000 hjá Endurskoðun hf., síðar KPMG Endurskoðun hf. í Reykjavík. Hann var meðeigandi og síðar framkvæmdastjóri félagsins í tíu ár, samhliða störfum við endurskoðun og ráðgjöf. Heimir sat í skilanefnd Glitnis banka hf. frá árinu 2008 til ársloka 2011. Heimir situr í stjórnnum Nafns hf., Fjármagns ehf., Safns ehf., Safns-Ráðgjafar ehf., Forða ehf. og Holtasunds ehf.

Heimir er óháður félaginu, daglegum stjórnendum og stórum hluthöfum félagsins.

Hjördís E. Harðardóttir, fædd 18. apríl 1964, til heimilis í Reykjavík. Hjördís hefur setið í stjórn Sjóvár frá 29. apríl 2014. Hjördís lauk embættisprófi í lögfræði frá Háskóla Íslands 1989 og LL.M. í alþjóðlegum viðskiptarétti frá London School of Economics 1992. Hjördís starfar sem hæstaréttarlögmaður á Megin lögmansstofu. Hún var framkvæmdastjóri á upplýsinga- og stjórnunarsviði VÍS 1996-2001, deildarstjóri í atvinnutryggingum hjá sama félagi frá 1995 og áður við störf hjá sama félagi frá 1989. Hún var formaður skilanefndar Sparisjóðabanka Íslands 2009-2012 og sat í stjórn Okkar líftrygginga 2009-2011 og í stjórn Höfðatorgs ehf. frá 2012-2014.

Hjördís er óháð félaginu, daglegum stjórnendum og stórum hluthöfum félagsins.

Ingi Jóhann Guðmundsson, fæddur 12. janúar 1969, til heimilis í Garðabæ. Ingi Jóhann hefur setið í stjórn Sjóvár frá 28. júlí 2011. Ingi Jóhann er Cand.Oecon. í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands og starfar sem framkvæmdastjóri Gjögurs hf. Hann var framleiðslustjóri Íslenskra sjávarafurða frá 1995-2000. Hann situr í stjórnnum Síldarvinnslunnar hf. og SVN eignafélags ehf. Ingi Jóhann er stjórnarformaður í SVN eignafélagi ehf. SVN eignafélag ehf. á 13,6186% hlut í í Sjóvá, en auk þess á Ingi óbeinan hlut í SVN eignafélagi í gegn um

Síldarvinnsluna hf. og Kjálkanes ehf. sem á 34,2% hlut í Síldarvinnslunni og Ingi á 22% eignarhlut í Kjálkanesi ehf.

Ingi telst óháður félaginu og daglegum stjórnendum þess en telst háður stórum hluthafa samkvæmt leiðbeiningum um stjórnarhætti.

Varamenn í stjórn

Garðar Gíslason, fæddur 19. október 1966, til heimilis í Garðabæ. Hann hefur verið varamaður í stjórn Sjóvár frá 30. september 2011. Garðar er Cand.Jur. frá Háskóla Íslands 1997. Hann hefur starfað sem lögmaður frá 2005, lengst af á LEX lögmannsstofu, en frá haustinu 2016 á IUS lögmannsstofu. Hann var yfirlögfræðingur og síðar forstöðumaður hjá embætti skattrannsóknastjóra ríkisins og staðgengill skattrannsóknarstjóra frá 1997-2005. Garðar situr í stjórnnum eftirfarandi félaga: IUS lögmannsstofa ehf., Salvus ehf. (varamaður), Hvatning hf., Landhlíð ehf. (varamaður), Kólfur ehf., Ránarborg ehf. (varamaður), Harðbakur ehf. (varamaður), PB 1 ehf., Hlíðarfótur ehf., Valshjartað hf. og Kná ehf.

Garðar er óháður félaginu, daglegum stjórnendum og stórum hluthöfum félagsins.

Kristín Egilsdóttir, fædd 3. febrúar 1968, til heimilis í Kópavogi. Kristín hefur verið varamaður í stjórn Sjóvár frá 11. mars 2016. Kristín er Cand.Oecon. í viðskiptafræði frá HÍ og með MA í stjórnun frá Thierry Graduate School of Leadership í Brussel. Kristín er fjármálastjóri hjá Nóa-Síríusi hf. Hún starfaði hjá Reykjavíkurborg 2007-2013, sem fjármálastjóri Leikskólasviðs og síðan Skóla- og frístundasviðs. Frá 2004-2006 var hún fjármálasérfræðingur hjá EFTA. Þar áður starfaði Kristín hjá Hf. Eimskipafélagi Íslands. Kristín hefur setið í endurskoðunarnefnd Sjóvár frá því í janúar 2016.

Kristín er óháð félaginu, daglegum stjórnendum og stórum hluthöfum félagsins.

Stjórn Sjóvá-Almennra líftrygginga hf.

Stjórn Sjóvá-Almennra líftrygginga hf., dótturfélags Sjóvár, skipa Hermann Björnsson, stjórnarformaður, Hafdís Böðvarsdóttir löggiltur endurskoðandi og Heiðrún Lind Marteinsdóttir lögmaður. Varamenn í stjórn eru Elín Þórunn Eiríksdóttir framkvæmdastjóri tjóna og Grétar Dór Sigurðsson, lögmaður. Hafdís, Heiðrún og Grétar teljast óháð Sjóvá lífi, daglegum stjórnendum og stórum hluthöfum. Stjórn Sjóvár lífs átti 7 fundi á árinu 2018.

Endurskoðunarnefnd

Endurskoðunarnefnd starfar eftir starfsreglum á grundvelli IX. kafla A. í lögum um ársreikninga nr. 3/2006. Í 108. gr. kveður á um skyldu eininga tengdum almannahagsmunum að starfrækja endurskoðunarnefnd. Endurskoðunarnefnd Sjóvár er skipuð þremur nefndarmönnum sem kosnir eru af stjórn félagsins. Hlutverk nefndarinnar er einkum að hafa eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila, áhættustýringu og virkni innra eftirlits. Endurskoðunarnefndir Sjóvár og Sjóvár lífs skipa Kristín Egilsdóttir formaður, Friðrik S. Halldórsson og Sigrún Guðmundsdóttir. Nefndarmenn eru óháðir Sjóvá og Sjóvá lífi.

Endurskoðunarnefnd fundar að lágmarki ársfjórðungslega og oftast ef þurfa þykir. Nefndin átti 11 fundi árið 2018. Að auki átti nefndin árlegan fund með stjórn og innri og ytri endurskoðendum um áhættustýringu og innra eftirlit. Nefndin fundaði einnig með forstjóra. Fundir voru allir fullskipaðir nefndarmönnum. Helstu umfjöllunarefni nefndarinnar voru valferli innri og ytri endurskoðenda, yfirferð árshlutauppgjöra og ársreiknings, umfjöllun um áhættustýringu og innra eftirlit, rýni starfsreglna, rýni verklags við útreikning váttryggingaskuldar, rýni áhættuskýrslu, rýni ORSA ferlis, yfirferð skýrslu regluvörslu, yfirferð skýrslu ytri og innri endurskoðenda og eftirlit með viðbrögðum stjórnenda tengdum athugasemdum þeirra. Endurskoðunarnefnd endurskoðaði á árinu starfsreglur sínar, rýndi stefnu um innra eftirlit og innri endurskoðun, kynnti sér útreikninga váttryggingaskuldar, skýrsluskil til FME og tilhögun upplýsingagjafar stjórnenda til stjórnar, kynnti sér gerð heildstæðs yfirlits innra eftirlits (e. Assurance map), rýndi uppgjörferil og lagði mat á eigin störf. Áhersla innri endurskoðenda á árinu var á stofnstýringu, upplýsingatækni, hagdeild, mannauð, persónuvernd og stjórnarhætti.

Starfskjaranefnd

Starfskjaranefnd markar starfskjarastefnu sem miðar að því að félagið sé ávallt samkeppnishæft og geti ráðið til sín framúrskarandi starfsfólk. Starfskjarastefnan nær yfir helstu atriði í starfs- og launakjörum forstjóra, stjórnenda og starfsmanna félagsins og skal fylgja mannréttindastefnu félagsins ásamt því að taka afstöðu til áhrifa launa á áhættutöku og -stýringu félagsins í samráði við endurskoðunarnefnd. Starfskjarastefnu skal endurskoða árlega og skal greiða atkvæði um hana á hverjum aðalfundi. Starfskjaranefnd er skipuð öllum stjórnarmönnum og átti nefndin tvo fundi á árinu.

Tilnefninganefnd

Hlutverk tilnefninganefndar er að tilnefna einstaklinga til stjórnarsetu fyrir aðalfund félagsins. Skal nefndin vinna að hagsmunum allra hluthafa og gæta þess að einstaklingar sem tilnefndir eru búi sem heild yfir nægilegri þekkingu og reynslu til að rækja hlutverk sitt. Nefndinni ber einnig að leggja mat á hvort frambjóðendur séu óháðir gagnvart félaginu eða hluthöfum sem eiga 10% hlut í félaginu eða meira. Tilnefninganefnd er skipuð þremur nefndarmönnum sem kjörnir voru á hluthafafundi 26. október 2018. Nefndin átti einn fund á árinu.

Fjárfestinganefnd

Í reglum stjórnar Sjóvár um fjárfestingastarfsemi félagsins eru skýrðar heimildir forstjóra til ákvarðana um fjárfestingar án fyrirfram ákveðins samþykkis stjórnar. Fjárfestinganefnd, sem skipuð er forstjóra, framkvæmdastjóra fjármálasviðs, forstöðumanni hagdeildar og forstöðumanni fjárfestinga, fer sameiginlega með fjárfestingaumboð forstjóra. Hlutverk nefndarinnar er að hafa yfirumsjón með fjárfestingum samstæðunnar og ber nefndin ábyrgð á að rýna fjárfestingastefnu og senda til stjórnar til samþykktar að minnsta kosti einu sinni á ári.

Áhættu- og öryggisnefnd

Hlutverk nefndarinnar er að vera stjórn félagsins til stuðnings við greiningu og stýringu á þeim áhættum sem félagið stendur frammi fyrir. Áhættu- og öryggisnefnd hefur einnig yfirumsjón með því að unnið sé að samhæfðri áhættustýringu. Nefndin skal hafa yfirsýn yfir virkni gæðakerfis og að öryggismál séu ávallt í takti við þarfir félagsins og uppfylli lög og reglur. Nefndin rýnir áhættustefnu, ORSA stefnu, upplýsingaöryggisstefnu, stefnu um gæði gagna og gæða- og öryggisstefnu áður en þær eru lagðar fyrir stjórn til samþykktar. Nefndin hefur eftirlit með og tekur ákvörðun um eigin áhættu og endurtryggingavernd félagsins að tillögu fjármálasviðs. Í nefndinni sitja forstöðumaður áhættustýringar og gæðamála sem er formaður nefndarinnar, forstjóri og framkvæmdastjóri Sjóvár lífs.

Forstjóri

Forstjóri Sjóvár er **Hermann Björnsson**, fæddur 15. febrúar 1963 til heimilis í Reykjavík. Forstjóri ber ábyrgð á daglegum rekstri félagsins samkvæmt stefnu og fyrirmælum stjórnar, sbr. 2 mgr. 68 gr., hlutafélagalaga. Hermann Björnsson lauk embættisprófi í lögfræði frá Háskóla Íslands árið 1990 og hóf þá störf hjá Íslandsbanka hf., fyrst í lögfræðideild og síðar sem forstöðumaður rekstrardeildar. Árið 1999 varð Hermann forstöðumaður útibúasviðs Íslandsbanka og síðar aðstoðarframkvæmdastjóri þess. Hermann starfaði sem aðstoðarframkvæmdastjóri viðskiptabankasviðs Kaupþings banka hf. frá 2006 og var framkvæmdastjóri viðskiptabankasviðs Arion banka hf. frá árinu 2009. Hermann hefur á síðustu árum gegnt fjölmörgum trúnaðarstörfum, m.a. setið í stjórnnum Fjölgreiðslumiðlunar ehf., Kreditkorta hf., Lífeyrissjóðs bankamanna, líftryggingafélagsins Okkar lífs hf. og Samtaka fjármálafyrirtækja. Hann situr í stjórnnum Sjóvá-Almennra líftrygginga hf. og fulltrúaráði Samtaka atvinnulífsins. Hermann hefur verið forstjóri Sjóvár frá október 2011. Hermann á 0,0413% eignarhlut í félaginu og hann hefur ekki gert kaupréttarsamning við félagið.

Skipurit samstæðu

Í upphafi árs var skipulagi félagsins breytt þannig að sviðum var fækkað og ábyrgðarsvið færð til. Starfsemi er nú skipt upp í þrjú megin svið, þ.e. fjármál og þróun, sölu og ráðgjöf og tjón. Áhættustýring og gæðamál, persónuvernd, regluvarsla, fjárfestingar, hagdeild, mannauður, stefnumótun og viðskiptaþróun og trygginga- og tölfraeðigreining heyra beint undir forstjóra. Allri daglegri starfsemi dótturfélagsins Sjóvár lífs er útvistað til móðurfélagsins. Framkvæmdastjórn skipa forstjóri og framkvæmdastjórar þriggja megin sviða félagsins.

Framkvæmdastjóri fjármálasviðs er staðgengill forstjóra og einnig framkvæmdastjóri Sjóvár lífs sem og annars dótturfélags samstæðunnar.

Framkvæmdastjórn

Framkvæmdastjórn félagsins er skipuð eftirfarandi starfsmönnum þar sem hver og einn framkvæmdastjóri ber ábyrgð á tilteknu ábyrgðarsviði gagnvart forstjóra. Meðlimir framkvæmdastjórnar eiga hlutafé í félaginu eins og síðar greinir en engir kaupréttarsamningar hafa verið gerðir við stjórnendur félagsins.

Ólafur Njáll Sigurðsson, fæddur 22. maí 1958, til heimilis í Reykjavík, er framkvæmdastjóri fjármála og þróunar og staðgengill forstjóra. Fjármálasvið ber ábyrgð á innheimtu og reikningshaldi, endurtryggingum og upplýsingatækni. Ólafur Njáll er jafnframt framkvæmdastjóri Sjóvá-Almennra líftrygginga hf. og Sjóvá Forvarnahússins ehf. en engin dagleg starfsemi er í síðarnefnda félaginu. Ólafur Njáll er Cand.Oecon. í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands 1984. Hann var fjármálastjóri hjá Latabæ ehf. 2004-2009 og forstjóri Alþjóða líftryggingafélagsins hf. frá 1990-2004. Hann starfaði sem fjármálastjóri Íslenska útvarpsfélagsins hf. 1987-1989 sem bókarari og aðalbókarari hjá Hf. Eimskipafélagi Íslands 1982-1987. Ólafur Njáll situr í stjórnnum Sigurðar Njálssonar ehf. og Ásgeirs Péturssonar ehf. Ólafur Njáll hefur starfað hjá Sjóvá frá árinu 2009. Félag í hans eigu og undir hans stjórn á 0,0590% eignarhlut í Sjóvá.

Auður Danielsdóttir, fædd 18. júní 1969, til heimilis á Seltjarnarnesi, er framkvæmdastjóri sölu og ráðgjafar. Sviðið annast ráðgjöf, þjónustu og sölu á sviði líf- og skaðatrygginga til einstaklinga, fyrirtækja, sveitarfélaga og stofnana. Útibú og umboðsnet félagsins tilheyrir einnig sviðinu, auk og markaðsmála og forvarna og stofnstýringar. Auður er Cand.Oecon. í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands 1997, og lauk diplómanámi í starfsmannastjórnun frá Háskóla Íslands 2002 og AMP stjórnendanámi frá IESE í Barcelona 2008. Hún var framkvæmdastjóri tjonasviðs Sjóvár frá 2007-2017 en var áður starfsmannastjóri frá 2002. Auður starfaði sem starfsmannaráðgjafi hjá PriceWaterhouseCoopers ehf. 1998-2002, sem fulltrúi í hagdeild Samskipa hf. 1997-1998 og flugfreyja hjá Flugleiðum hf. 1991-1997. Auður á 0,0590% eignarhlut í félaginu.

Elín Þórunn Eiríksdóttir, fædd 15. desember 1967, til heimilis í Hafnarfirði, er framkvæmdastjóri tjonasviðs. Sviðið sér um tjonaskráningu, uppgjör tjoná, bótaákvæðanir, tjonaskoðun, áætlun á tjonaskuld og lögfræðipjónustu. Elín er Cand.Oecon. í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands 1993. Hún var áður framkvæmdastjóri sölu og ráðgjafar Sjóvár frá 2012 og síðar viðskiptaþróunar og rekstrar og þróunar. Hún var framkvæmdastjóri fyrirtækjasviðs og forstöðumaður sölueininga Símans hf. 2006-2010. Elín starfaði hjá Hf. Eimskipafélagi Íslands 1997-2005 lengst af sem forstöðumaður sölueininga. Elín hefur gegnt ýmsum trúnaðarstörfum, og hefur setið í stjórnnum Valitors hf., Símans hf., Rádiómiðunar ehf. og Staka Automation ehf. Elín á 0,0590% eignarhlut í félaginu.

Niðurlag

Stjórnarháttayfirlýsing þessi hefur verið sett saman af stjórn Sjóvár eftir bestu vitund. Henni er ætlað að veita greinargóðar upplýsingar um stjórnarhætti félagsins til viðskiptavina, hluthafa, eftirlitsaðila og annarra hlutaðeigandi.

**Staðfest af stjórn Sjóvá-Almennra trygginga hf.
15. febrúar 2019**

Ófjárhagslegar upplýsingar

Um Sjóvá og viðskiptalíkan þess:

Sjóvá er hlutafélag sem stofnað var 20. júní 2009. Sjóvá samstæðan starfar á váttryggingamarkaði og er alhliða váttryggingafélag með starfsemi á Íslandi á sviði skaða- og líftrygginga.

Sjóvá hefur verið skráð félag á aðalmarkaði Nasdaq Iceland frá 11. apríl 2014.

Tryggingar snúast um að takmarka áhrif áfalla á fjárhagslega afkomu heimila og fyrirtækja. Sjóvá býður tryggingar á öllum sviðum og tryggir allt frá snjalltækjum til stærstu skipa í íslenska flotanum. Um rekstur Sjóvár og annarra tryggingafélaga gildir sértæk löggjöf og reglugerðir er varða ólíka þætti rekstrarins sem er nátengdur almannahagsmunum og eftirlitsskyldur. Sjóvá er einnig skráð í kauphöll en hvoru tveggja fylgir rík upplýsingaskylda og krafa um gagnsæi.

Mikilvægt er að ráðgjöf um sölu váttrygginga taki ávallt mið af þörfum viðskiptavinar hverju sinni og óskum hans um umfang tryggingaverndar. Unnið er markvisst að því að yfirfara reglulega váttryggingavernd viðskiptavina svo væntingar til verndar og þjónusta fari saman. Sjóvá býður upp á fjölbreyttar vörur á sviði trygginga fyrir einstaklinga, fyrirtæki og stofnanir. Félagið annast tryggingavernd til fleiri en 8.000 lögaðila og yfir 70.000 einstaklinga hér á landi.

Sjóvá hefur endurgreitt tjónlausum viðskiptavinum hluta iðgjalda sinna um árabíl og er endurgreiðslan leið til að bæta kjör þeirra viðskiptavina sem ekki lenda í tjóni.

Stöðugt er unnið að þróun á vörum félagsins, þær aðlagðar að breytingum í samfélaginu, tryggt að þær taki tillit til fjölbreyttra og ólíkra þarfa viðskiptavina, auk þess sem litið er til þróunar trygginga í nágrannalöndunum. Markvisst er unnið úr ábendingum viðskiptavina sem berast félaginu og mörg dæmi eru um breytingar á tryggingum og þjónustu sem rekja má til þeirra. Með virku áhættumati, fjölbreyttu úrvali tryggingaverndar og mati á þörfum og vilja viðskiptavina veitir Sjóvá einstaklingsmiðaðar lausnir á sviði váttrygginga.

Sjóvá leggur kapp á að þjónusta félagsins sé öllum aðgengileg og unnið er að því að auka þægindi viðskiptavina með rafrænum samskiptaleiðum. Rafrænar umsóknir og tjónstilkynningar, notkun netspjalls og miðlun upplýsinga í gegnum samfélagsmiðla eru liður í því að auðvelda viðskiptavinum að nálgast þjónustu og eiga í samskiptum við félagið.

Sjóvá er með öflugt gæðakerfi þar sem öll frávik, ábendingar og kvartanir eru skráð. Unnið er úr ábendingum eftir fyrirfram skilgreindu verklagi. Upplýsingar um frávik eru yfirfarnar reglulega á framkvæmdastjórnarfundum og málum ekki lokað fyrr en gæðastjóri telur að eðlilega hafi verið unnið úr þeim og leyst úr þeim á fullnægjandi hátt.

Umhverfismál:

Félagið hefur ekki sett sér stefnu í umhverfismálum en undirritaði í árslok 2015 yfirlýsingu Festu, miðstöðvar um samfélagsábyrgð fyrirtækja og Reykjavíkurborgar um markmið í loftslagsmálum. Með undirritun yfirlýsingarinnar skuldbatt Sjóvá sig til að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda og minnka myndun úrgangs, mæla árangurinn og gefa reglulega út upplýsingar um mælingar og stöðu markmiðanna. Sjóvá leggur sitt af mörkum til að stuðla að sjálfbærni og vernd umhverfisins með því að draga úr umhverfisáhrifum eigin starfsemi með markvissum aðgerðum og ábyrgri og meðvitaðri nýtingu auðlinda.

Náðst hefur góður árangur í því að nýta betur tjónamuni og stuðla að aukinni endurnýtingu þar sem möguleiki er á. Dæmi um það er ábyrgari flokkun tjónabifreiða og meðferð varahluta bæði til þess að auka öryggi í umferðinni og minnka sóun. Sjóvá hefur hvatt til notkunar framrúðuplástra. Ávinningur þess að gera við framrúðu í stað þess að skipta út fyrir nýja er ótvíræður hvað varðar kostnað og út frá umhverfissjónarmiðum.

Sjóvá hefur gert samning við Kolvið um kolefnisbindingu til þess að jafna útblástur vegna eigin aksturs og flugferða starfsfólks með það að markmiði að lágmarka kolefnisfótspor rekstrarins. Jafnt og þétt er unnið að rafvæðingu bíla sem notaðir eru við tjónaskoðun hjá Sjóvá og nú þegar hafa slíkir bílar verið teknir í notkun og hefur akstur og eldsneytisnotkun dregist talsvert saman frá fyrra ári.

Útblástur gróðurhúsalofttegunda vegna aksturs og flugferða í rekstrinum jókst milli ára og var losun 92,9 tonn, 3,2% meiri en á fyrra ári. Losun vegna aksturs minnkar enn og mældist 9,4 tonnum minni en árið áður. Losun vegna flugferða innan lands og utan jókst milli ára. Árshátíð starfsfólks Sjóvár var haldin erlendis árið 2018 og nam áætluð losun vegna flugs þangað 253,1 tonni. Heildarlosun til kolefnisbindingar nemur því 346 tonnum. Nánari upplýsingar um tölulegar upplýsingar og umhverfisvísa eru í ársskýrslu.

Lögð hefur verið áhersla á aukna flokkun sorps til endurvinnslu og betri nýtingu matvæla í mötuneyti sem skila ótvíræðum sparnaði fyrir félagið, umhverfið og samfélagið.

Ófjárhagslegar upplýsingar, frh.:

Samfélagsmál og samfélagsleg ábyrgð:

Stefna Sjóváar um samfélagslega ábyrgð er svohljóðandi:

Sjóvá telur mikilvægt að starfa í sátt við samfélagið og umhverfið. Með því að haga starfsemi á samfélagslega ábyrgan hátt stuðlum við að arðsemi og vexti til framtíðar til hagsbóta fyrir samfélagið, viðskiptavinum, hluthafa og starfsmenn. Sjóvá styður og hefur í heiðri grundvallarmannréttindi eins og þeim er lýst í alþjóðasamningum, vinnur markvisst að jafnrétti og jöfnum tækifærum innan félagsins meðal annars með virkri mannréttindastefnu og jafnlaunavottun. Sjóvá leggur sitt af mörkum til að stuðla að sjálfbærni og vernd umhverfisins með því að draga úr umhverfisáhrifum eigin starfsemi með markvissum aðgerðum og ábyrgri og meðvitaðri nýtingu auðlinda. Leitast er við að tryggja að spilling, glæpsamleg starfsemi og peningaþvætti eigi sér ekki stað innan félagsins eða í viðskiptum við það. Vegvísar Sjóváar byggja undir áreiðanleika og gagnsæi starfseminnar. Auk þeirra er starfsfólki uppálagt að fylgja útgefnum siðareglum félagsins sem eru grunnviðmið fyrir góða viðskiptahætti og siðferði í viðskiptum.

Sjóvá hefur sett sér stefnu og reglur um fjárfestingar sem ætlað er að styðja við og tryggja að fjárfestingar félagsins séu varfærnar og ábyrgar og ákvarðanir um þær séu faglegar. Einnig eru í gildi reglur um hverjir teljist til innherja og fruminnherja og reglur um viðskipti innherja og meðferð innherjaupplýsinga, reglur um lánveitingar, og reglur um verðbréfavíðskipti félagsins, stjórnar og starfsmanna.

Greinileg breyting hefur orðið að undanförunu í áherslu fyrirtækja á öryggismál og vinnur Sjóvá nú náið með viðskiptavinum á fyrirtækjamarkaði í forvarnarstarfi. Sjóvá býr yfir áratuga langri reynslu í tjónagreiningum og forvörnum og leggur mikinn metnað í að miðla þeirri þekkingu áfram. Á einstaklingsmarkaði hefur verið unnið að fjölbreyttum forvarnarverkefnum til að stuðla að auknu öryggi og minnka líkur á tjónum.

Helstu áhersluatriði í forvörnum á árinu voru;

- aukin áhersla á forvarnir heimila og viðbrögð við vatnstjónum
- fræðsla um hættu við notkun snjallsíma undir stýri
- stuðla að auknu öryggi ökumanna á vespum
- útgáfa nýs apps um umferðarmerkin fyrir ökumana
- merkingar í innkaupakerrum um slyshættu þess að setja börn ofan í kerrurnar
- öruggari áramót
- aukið forvarnastarf og áhættugreining með fyrirtækjum

Nánar má lesa um ofangreind atriði á heimasíðu félagsins <https://arsskyrsla.sjova.is/thjonusta-og-samfelag/>

Sjóvá veitir árlega styrki til aðila sem vinna að ýmsum góðum málefnum í þágu samfélagsins. Sjóvá kappkostar að þeir fjármunir sem fara til styrktarmála styðji við hlutverk og stefnu félagsins. Sjóvá er aðalstyrktaraðili Slysavarnafélagsins Landsbjargar, er aðili að Ólympíufjölskyldu ÍSÍ, styður starf Íþróttasambands fatlaðra og Miðstöð slysavarna barna. Sjóvá hefur styrkt Kvennahlaup ÍSÍ frá því það var hlaupið fyrst árið 1990.

Vegvísar og siðareglur:

Vegvísar Sjóváar eru leiðbeinandi í öllum ákvörðunum stjórnar og starfsfólks og leggja grunninn að þeirri framtíðarsýn sem unnið er að innan félagsins. Vegvísarnir eru eftirfarandi: Verum á undan - þannig sýnum við frumkvæði, Höfum það einfalt - þannig gerum við okkur skiljanleg, Segjum það eins og það er - þannig sýnum við heiðarleika, Verum vingjarnleg - þannig verður allt fyrirtækið eftirsóknarvert.

Sjóvá hefur sett sér siðareglur sem eru grunnviðmið starfsfólks Sjóváar fyrir góða viðskiptahætti og siðferði í viðskiptum. Þær eru viðbót við opinbert regluverk og leiðbeinandi á þeim sviðum sem lög og reglur ná ekki til. Í reglunum eru tíunduð viðmið um góða viðskiptahætti og upplýsingaöryggi, varðveislu upplýsinga um viðskiptavinum og nýtingu þeirra upplýsinga og annarra sem starfsfólk hefur aðgang að starfa sinna vegna, s.s. innherjaupplýsinga.

Ófjárhagslegar upplýsingar, frh.:

Mannréttinda-, félags- og starfsmannamál:

Í árslok 2018 störfuðu 183 starfsmenn hjá Sjóvá í 177 stöðugildum. Sjóvá hefur á að skipa 22 útibúum og þjónustuskrifstofum víðs vegar um landið að höfuðstöðvum meðtöldum.

Sjóvá vinnur markvisst að jafnrétti og jöfnum tækifærum innan félagsins. Sjóvá skilgreinir á ári hverju aðgerðir byggðar á jafnréttisstefnu félagsins með það að markmiði að stuðla að jafnri stöðu karla og kvenna. Þessar aðgerðir ná jafnt til launaákvæðana, ráðninga, stöðuveitinga og annarra tækifæra innan félagsins. Sjóvá greiðir samkeppnishæf laun og með reglulegu eftirliti með launapróun er þess gætt að sömu laun séu greidd fyrir sambærilega vinnu, menntun og reynslu.

Sjóvá styður og hefur í heiðri grundvallarmannréttindi eins og þeim er lýst í alþjóðasamningum, vinnur markvisst að jafnrétti og jöfnum tækifærum innan félagsins meðal annars með virkri mannréttindastefnu og jafnlaunavottun. Félagið hefur sett sér mannréttindastefnu sem lýsir áherslum Sjóvár í mannréttindamálum og er ætlað að tryggja að Sjóvá uppfylli kröfur laga og reglna. Það er stefna Sjóvár að gæta jafnréttis milli einstaklinga óháð kynferði, kynhneigð og -vitund, litarhætti, þjóðerni, trúar- og lífsskoðunum, búsetu og efnahag. Hver starfsmaður skal metinn og virtur að verðleikum á eigin forsendum. Með jafnri stöðu einstaklinga nýtist sú auðlegð sem felst í bakgrunni, menntun, reynslu og viðhorfi. Sjóvá hefur einnig sett sér siðareglur sem eru grunnviðmið starfsfólks Sjóvár fyrir góða viðskiptahætti og siðferði í viðskiptum. Þær eru viðbót við opinbert regluverk og verklagsreglur og leiðbeinandi á þeim sviðum sem lög og reglur ná ekki til. Reglurnar eiga að stuðla að góðum viðskiptaháttum og siðferði í rekstri Sjóvár þannig að starfsemin einkennist af fagmennsku og heiðarleika og að traust ríki milli félagsins, viðskiptavina, starfsfólks, stjórnvalda og eftirlitsstofnana, hluthafa og samfélagsins alls.

Sjóvá hefur verið með jafnlaunavottun síðan 2014 og hefur vottunin verið endurnýjuð árlega síðan. Óútskýrður launamunur kynjanna hefur verið um og undir 1% sem er með því allra lægsta sem sést hjá íslenskum fyrirtækjum. Félagið hlaut á árinu 2017 Jafnlaunamerki Velferðarráðuneytisins. Í lok árs 2018 var 52% starfsmannahópsins konur og 48% karlar. Í stjórn félagsins eru kynjahlutföll 40% konur og 60% karlar og í stjórn dótturfélagsins Sjóvár lífs eru tvær konur og einn karl. Í framkvæmdastjórn eru kynjahlutföll jöfn en þar sitja tvær konur og tveir karlar og í hópi millistjórnenda félagsins eru einnig jafnmargar konur og karlar.

Góð vinnuvernd og opin samskipti eru mikilvægir þættir í heilbrigðri fyrirtækjamenningu. Árið 2015 varð Sjóvá fyrst íslenskra fyrirtækja til að framkvæma sálfélaglegt áhættumat í samræmi við lög um hollustuhætti og vinnuvernd og hlaut það ár viðurkenningu fyrir streituforvarnir og framúrskarandi eflingu mannauðs frá ráðgjafafyrirtækinu Forvörnum. Sálfélaglegt áhættumat var aftur framkvæmt á árinu 2018 og eru niðurstöðurnar nýttar til að bæta ferla og gera úrbætur ef þörf krefur.

Ein af grundvallarforsendum góðrar þjónustu er ánægt starfsfólk. Í árlegri könnun á árinu 2018 mældist starfsánægja hærrí en nokkru sinni fyrr og með því hæsta sem mælist hjá íslenskum fyrirtækjum samkvæmt gagnagrunni Gallup. Sjóvá var árið 2018 efst tryggingafélaga í Íslensku ánægjuvuginni annað árið í röð. Byggir sá árangur á markvissum aðgerðum og breyttum áherslum í þjónustu sem fól meðal annars í sér einföldun skilaboða og auknu frumkvæði í samskiptum við viðskiptavini.

Sífelldar breytingar eru í rekstrarumhverfi tryggingafélaga með breyttri samfélagsgerð, neyslumynstri og regluverki. Öflun og viðhald þekkingar er því lykilatriði hjá Sjóvá. Metnaðarfull fræðsludagskrá er í gangi árið um kring, ásamt því að starfsmenn sækja sér stöðugt viðbótarþekkingu með reglulegum námskeiðum og ráðstefnum bæði heima og erlendis.

Spillingar og mútumál:

Sjóvá hefur sett sér siðareglur sem eru grunnviðmið starfsfólks Sjóvár fyrir góða viðskiptahætti og siðferði í viðskiptum. Félagið hefur ekki sett sér sérstaka stefnu í spillingar- og mútumálum en áherslur siðareglna á gagnsæi, samskipti, upplýsingagjöf, góða viðskiptahætti og upplýsingaöryggi, rettindi og skyldur starfsfólks, hagsmunatengsl og meðhöndlun ábendinga og kvartana í starfseminni auk verklagsreglna um varnir gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka sem er ætlað að koma í veg fyrir sviksemi. Sjóvá leitast við að tryggja að spilling, glæpsamleg starfsemi og peningabætti eigi sér ekki stað innan félagsins eða í viðskiptum við það.

Sjóvá telur það skyldu sína að sporna gegn tryggingasvikum og þar með að koma í veg fyrir að viðskiptavinir greiði með iðgjöldum sínum fyrir óverðskuldaðar bætur meintra tjónþola. Á árinu 2017 var ráðinn starfsmaður með reynslu af lögreglustörfum til að sinna tryggingasvikamálum. Í upphafi ársins 2019 var svo tekinn í gagnið nýr tjónagrunnur Samtaka fjármálfyrirtækja sem ætlað er að sporna við tryggingasvikum en erlendar rannsóknir benda til að um 5-10% af tjónagreiðslum fari í greiðslur vegna tryggingasvika og líklegt þykir að hlutfallið hér á landi sé sambærilegt.

Frekari upplýsingar um þessi mál er að finna í ársskýrslu félagsins.

Viðauki við skýringu 24 (óendurskoðað)

Þróun tjónaskuldar

Félagið hóf starfsemi 30. september 2009 í þeim tilgangi að taka yfir tryggingastarfsemi og tengdar skuldbindingar SJ Eignarhaldsfélags hf. (þá Sjóvá-Almennar tryggingar hf., kt.701288-1739). Þar sem félagið tók yfir allar skuldbindingar tengdar tryggingastarfseminni er þróun tjónaskuldar samstæðunnar í skaðatryggingum síðustu tíu ára og staða þeirra í árslok 2018 sýnd hér á eftir.

Til viðbótar við framtíðarspár er þróun váttryggingaskuldar mælikvarði á getu samstæðunnar til að ákvarða endanlega tjónafjárhæð. Í fyrri töflunni (þríhyrningnum) kemur fram hvernig heildarfjárhæð tjóna hefur þróast síðustu ár. Þá koma fram uppsafnaðar tjónagreiðslur og staða tjónaskuldar í árslok 2018. Í neðri töflu (tjón í eigin hlut) hefur hlutdeild endurtryggjenda verið dregin frá tjónagreiðslum sem og þeirra hluti í tjónaáætlunum.

Árin 2014 - 2018 eru reiknuð miðað við Solvency II þar sem tjónaskuldin er reiknuð sem besta mat og núvirt en eldri ár eru úr fyrri ársreikningum.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Samtals
Heildarfjárhæðir (millj. kr.)											
Mat á endanlegum tjónakostnaði:											
- í lok tjónsárs	8.626	7.906	8.411	8.835	8.690	8.757	10.784	10.446	11.227	13.270	
- einu ári síðar	8.785	7.963	8.804	9.449	8.408	9.412	11.319	10.231	11.013		
- tveimur árum síðar	8.669	7.733	8.627	8.605	8.713	9.500	11.710	10.818			
- þremur árum síðar	8.267	7.460	7.542	8.449	8.955	9.695	11.862				
- fjórum árum síðar	8.002	7.121	7.535	8.356	8.859	9.435					
- fimm árum síðar	7.872	6.974	7.435	8.359	8.825						
- sex árum síðar	7.642	6.820	7.436	8.327							
- sjö árum síðar	7.467	6.760	7.416								
- átta árum síðar	7.420	6.749									
- níu árum síðar	7.431										
Mat á uppsöfnuðum tjónum í árslok 2018	7.431	6.749	7.416	8.327	8.825	9.435	11.862	10.818	11.013	13.270	
Uppsafnaðar tjónagreiðslur í árslok 2018	(7.293)	(6.703)	(7.300)	(8.111)	(8.653)	(9.032)	(10.746)	(8.797)	(7.058)	(5.526)	
Tjónaskuld samtals	138	45	116	217	172	403	1.116	2.021	3.955	7.744	15.928
Tjónaskuld vegna eldri ára											148
Bótaskuld vegna líftrygginga											551
Áhættuálag											879
Tjónaskuld alls í árslok 2018											17.506

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Samtals
Tjón, eigin hlutur (millj. kr.)											
Mat á uppsöfnuðum tjónum í eigin hlut í árslok 2018	7.239	6.696	7.336	7.766	8.729	9.310	11.333	10.761	11.011	12.355	
Uppsafnaðar tjónagreiðslur í eigin hlut í árslok 2018	(7.148)	(6.650)	(7.219)	(7.549)	(8.557)	(8.947)	(10.354)	(8.795)	(7.058)	(5.439)	
Tjónaskuld í eigin hlut samtals	91	45	116	217	172	363	979	1.966	3.953	6.916	14.818
Tjónaskuld vegna eldri ára											148
Bótaskuld vegna líftrygginga											369
Áhættuálag											879
Tjónaskuld alls í árslok 2018, í eigin hlut											16.214

Selected Financial Information

Consolidated Statement of Comprehensive Income for the year ended 31 December 2018

	2018	2017
Premiums earned	18.165.133	16.383.473
Outward reinsurance premiums	(946.910)	(844.507)
Earned premiums, net of reinsurance	17.218.223	15.538.966
Interest and similar income	585.699	589.021
Net income from securities at fair value	233.480	1.674.967
Investment income	819.180	2.263.988
Reinsurance commission	105.490	72.976
Other income	105.490	72.976
Total income	18.142.892	17.875.930
Claims incurred	(14.085.477)	(12.160.392)
Claims incurred, reinsurers' share	998.126	258.909
Claims incurred, net of reinsurance	(13.087.351)	(11.901.483)
Operating expenses	(4.103.345)	(3.888.979)
Total expenses	(17.190.696)	(15.790.462)
Profit before income tax	952.196	2.085.468
Income tax	(300.327)	(339.487)
Comprehensive income for the year	651.869	1.745.982
Shareholders of the Parent Company	651.869	1.745.982
Basic and diluted earnings per share	0,46	1,19

Consolidated Statement of Financial Position as at 31 December 2018

	2018	2017
Assets		
Operating assets	478.355	522.154
Goodwill	243.578	243.578
Other intangible assets	2.833	18.172
Deferred tax asset	7.711	18.047
Securities	31.349.127	32.006.416
Investments where the investment risk is borne by the policyholders	3.890.892	4.029.728
Reinsurance assets	1.494.644	792.033
Accounts receivables	5.415.646	4.783.993
Cash and cash equivalents	1.312.710	950.835
Total assets	<u>44.195.496</u>	<u>43.364.955</u>
Equity		
Share capital	1.389.197	1.424.817
Share premium	7.038.993	7.538.456
Restricted equity	1.204.987	1.283.508
Retained earnings	4.193.914	4.959.582
Total equity	<u>13.827.091</u>	<u>15.206.363</u>
Liabilities		
Technical provision	24.738.324	22.469.447
Technical provision for life-assurance policies where the investment risk is borne by the policyholders	3.890.892	4.029.728
Tax payable	289.991	346.843
Accounts payable and other liabilities	1.449.197	1.312.573
Total liabilities	<u>30.368.405</u>	<u>28.158.592</u>
Total equity and liabilities	<u>44.195.496</u>	<u>43.364.955</u>

Segment reporting

Year 2018

Segment reporting	Property and casualty insurance	Life insurance	Financial Operation	Group
Premiums, earned	16.312.007	1.853.126	0	18.165.133
Outward reinsurance premiums	(609.534)	(337.377)	0	(946.910)
Investment income	1.103.709	61.196	(345.725)	819.180
Other income	17.429	88.060	0	105.490
Total income	<u>16.823.612</u>	<u>1.665.006</u>	<u>(345.725)</u>	<u>18.142.892</u>
Claims incurred	(13.442.940)	(642.537)	0	(14.085.477)
Claims incurred, reinsurers' share	803.461	194.665	0	998.126
Operating expenses	(3.304.887)	(465.290)	(333.167)	(4.103.345)
Profit (loss) before income tax	<u>879.246</u>	<u>751.843</u>	<u>(678.893)</u>	<u>952.196</u>
Income tax				(300.327)
Profit for the period				<u>651.869</u>

Investment among the property and casualty insurance segment is ISK 41 million and depreciation ISK 90 million.

Year 2017

Segment reporting	Property and casualty insurance	Life insurance	Financial Operation	Group
Premiums, earned	14.648.353	1.735.120	0	16.383.473
Outward reinsurance premiums	(568.697)	(275.809)	0	(844.507)
Investment income	1.001.194	60.588	1.202.205	2.263.988
Other income	19.681	53.295	0	72.976
Total income	<u>15.100.530</u>	<u>1.573.195</u>	<u>1.202.205</u>	<u>17.875.930</u>
Claims incurred	(11.523.085)	(637.307)	0	(12.160.392)
Claims incurred, reinsurers' share	93.784	165.125	0	258.909
Operating expenses	(3.181.620)	(432.372)	(274.987)	(3.888.979)
Profit before income tax	<u>489.610</u>	<u>668.641</u>	<u>927.218</u>	<u>2.085.468</u>
Income tax				(339.487)
Profit for the period				<u>1.745.982</u>

Investment among the property and casualty insurance segment is ISK 23 million and depreciation ISK 115 million.

Income and expense from Property and Casualty insurance

Property and Casualty insurance of the Group's devides as follows:

Year 2018

	Property insurance	Marine insurance	Compulsory motor insurance	Other motor insurance	General liability insurance	Income protection insurance	Workers' compens. insurance	Medical expense insurance	Re - insurance	Total
Gross premiums written	3.705.147	638.821	7.054.661	3.286.790	1.103.834	838.016	833.941	20.440	0	17.481.649
Earned premiums, net of reinsurance ...	3.163.587	514.054	6.454.135	3.019.561	930.051	790.496	810.474	20.117	0	15.702.473
Claims incurred, net of reinsurance	(2.162.658)	(262.115)	(5.774.283)	(2.263.154)	(804.212)	(599.125)	(772.443)	(1.373)	(117)	(12.639.479)
Operating expenses	(721.862)	(110.855)	(1.266.889)	(668.806)	(208.186)	(164.847)	(158.811)	(3.844)	(787)	(3.304.888)
Investment income and other income ...	99.884	26.027	574.150	34.393	164.857	73.710	146.903	1.214	0	1.121.138
Profit (loss) from insurance	378.952	167.110	(12.888)	121.994	82.511	100.234	26.122	16.114	(904)	879.246

Year 2017

	Property insurance	Marine insurance	Compulsory motor insurance	Other motor insurance	General liability insurance	Income protection insurance	Workers' compens. insurance	Medical expense insurance	Re - insurance	Total
Gross premiums written	3.379.865	634.149	6.158.051	2.797.305	1.008.532	770.057	836.910	20.453	0	15.605.321
Earned premiums, net of reinsurance ...	3.033.431	462.909	5.638.203	2.565.969	848.089	701.960	808.491	20.603	0	14.079.655
Claims incurred, net of reinsurance	(1.831.186)	(357.413)	(5.198.951)	(2.125.522)	(624.982)	(551.027)	(731.400)	(9.568)	748	(11.429.301)
Operating expenses	(732.271)	(112.900)	(1.193.193)	(612.487)	(200.601)	(157.904)	(167.457)	(4.040)	(768)	(3.181.620)
Investment income and other income ...	94.585	24.434	520.984	27.601	146.830	63.379	142.195	866	0	1.020.875
Profit (loss) from insurance	564.559	17.031	(232.957)	(144.438)	169.336	56.408	51.830	7.862	(20)	489.610

Quarterly Statements (unaudited)

	Q4	Q3	Q2	Q1	Total	Q4	Q3	Q2	Q1	Total
	2018	2018	2018	2018	2018	2017	2017	2017	2017	2017
Insurance operations										
Premiums earned	4.684.301	4.767.304	4.462.390	4.251.139	18.165.133	4.210.787	4.294.134	4.029.421	3.849.130	16.383.472
Outward reinsurance premiums	(253.179)	(231.825)	(249.451)	(212.456)	(946.910)	(214.191)	(236.232)	(214.310)	(179.774)	(844.507)
Earned premiums, net of reinsurance.....	4.431.122	4.535.479	4.212.939	4.038.683	17.218.223	3.996.596	4.057.902	3.815.111	3.669.356	15.538.966
Investm. income from insurance operations	314.227	294.460	278.321	277.898	1.164.905	259.096	265.643	261.543	275.501	1.061.783
Reinsurance commission	85.020	4.380	7.826	8.263	105.490	45.308	8.162	3.514	15.992	72.976
Total income from insurance operations	4.830.368	4.834.319	4.499.086	4.324.845	18.488.618	4.301.000	4.331.707	4.080.168	3.960.849	16.673.725
Claims incurred	(3.838.518)	(3.323.888)	(3.878.721)	(3.044.350)	(14.085.477)	(3.176.727)	(3.028.118)	(3.004.050)	(2.951.497)	(12.160.392)
Claims incurred, reinsurers' share	481.418	75.787	394.596	46.324	998.125	80.249	14.777	114.083	49.800	258.909
Claims incurred, net of reinsurance	(3.357.100)	(3.248.101)	(3.484.125)	(2.998.026)	(13.087.352)	(3.096.478)	(3.013.341)	(2.889.967)	(2.901.697)	(11.901.483)
Operating expenses of insurance operations	(992.943)	(878.701)	(968.005)	(930.529)	(3.770.177)	(930.650)	(819.082)	(940.568)	(923.692)	(3.613.992)
Total cost from insurance operations	(4.350.043)	(4.126.802)	(4.452.130)	(3.928.554)	(16.857.529)	(4.027.128)	(3.832.423)	(3.830.535)	(3.825.389)	(15.515.475)
Profit from insurance operations	480.325	707.517	46.956	396.290	1.631.089	273.872	499.284	249.633	135.460	1.158.250
Investment operations										
Investment income from investment operations	71.151	(348.620)	(583.452)	515.196	(345.725)	389.606	(884.849)	608.779	1.088.667	1.202.203
Operating expenses of investment operations	(65.133)	(77.701)	(96.847)	(93.487)	(333.167)	(79.436)	(61.571)	(69.298)	(64.681)	(274.986)
Profit from investment operations	6.018	(426.321)	(680.299)	421.709	(678.892)	310.170	(946.420)	539.481	1.023.986	927.217
Profit before income tax	486.343	281.196	(633.343)	817.999	952.197	584.042	(447.136)	789.114	1.159.446	2.085.467
Income tax	(93.881)	(140.793)	3.378	(69.031)	(300.327)	(168.515)	(25.083)	(86.858)	(59.031)	(339.487)
Comprehensive income for the year	392.462	140.403	(629.965)	748.968	651.870	415.527	(472.219)	702.256	1.100.415	1.745.982
Claims ratio	81,9%	69,7%	86,9%	71,6%	77,5%	75,4%	70,5%	74,6%	76,7%	74,2%
Reinsurance ratio	(6,7%)	3,2%	(3,4%)	3,7%	(0,9%)	2,1%	5,0%	2,4%	3,0%	3,1%
Cost ratio	21,2%	18,4%	21,7%	21,9%	20,8%	22,1%	19,1%	23,3%	24,0%	22,1%
Combined ratio	96,5%	91,3%	105,2%	97,2%	97,4%	99,6%	94,6%	100,3%	103,6%	99,4%
Return on equity on an annual basis	10,8%	3,9%	(17,4%)	20,2%	4,5%	10,2%	(11,7%)	16,9%	26,7%	10,7%
Earnings per share	0,27	0,10	(0,44)	0,53	0,46	0,29	(0,34)	0,49	0,75	1,19
Equity	13.827.091	13.534.382	13.695.329	14.459.275	13.827.091	15.206.363	13.534.382	13.695.329	14.459.275	15.206.363
Solvency ratio SII after dividend payment	1,49	1,52	1,45	1,51	1,49	1,48	1,48	1,58	1,56	1,48